

BÀI HẠ»C TÁ»^a CUÁ»C Ắ»á»œl Ắ»á»C PHÁ»T

Ắ»ng gẮ»p cá»sa ThẮ-ch TẮm Há»nh
11/05/2017
Cá»p nhá»t 11/05/2017

BÀI HỊCH TẾ CUỘC ỦI Ề PH-T

* Thích Tâm Hinh

BA CÁCH CÚNG D

Hôm nay, nhân mùa Ph-t ến, quý ph-t tí ịo tràng Trúc Lâm Sen

Tr ờng à Nụng trấ vẮ Thián vi Ờn Trúc Lâm Bạch Mã tu t-p hai

ngày mÙt êm. êm rÓi quý vỀ ấ ắ» táng kính, Ắ ngÓi thián. Khuya nay quý vỀ cing ấ ngÓi thián rÓi và mÙi táng kính

thÝi sinh ho ịt ịo lý.

Ngày Ỉ

Ph-t ến, Ắ chúng ta cúng d»Ýng Ắ ếc Ph-t theo

m»y cách? K÷ ni Ờm mềng ngày Ắ ếc Ph-t giáng

sinh, Ắ chúng

ta có r»t nhi Ắu cách Ắ Ắ cúng d»Ýng Ắ lên Ngai. Ắ Cả thẮ,

trong Kinh đ ịy Ắ chúng ta có

ba cách Ắ cúng

d»Ýng.

1/ Cách thê nh»t là lắi Ắ cúng d»Ýng: Ắ Tét là Ắ té sñ, nhữg ịi có ắ»c mình dâng lên Ắ cúng d»Ýng, ó ịi là lắi Ắ cúng d»Ýng.

2/ Thê hai là kính Ắ cúng d»Ýng: Ắ Tét là Ắ chúng ta kính tring Ắ h» Ừng vẮ ngai.

3/ Và thê ba là tu Ắ cúng d»Ýng: Ắ Lâu nay Ắ chúng ta th»Ýng

quen lắi và kính Ắ cúng d»Ýng mà

hay Ắ bắ

quên ph»n tu Ắ cúng d»Ýng. Tét là có hoa, có qu£, có g ịo, có tián...

em dâng cúng, ho-c tôn thÝ, Ắ Ỉ ịy Ắ ngai,

nh»ng th»Ýng quên Ắ Ắ ý Ắ ịn

ph»n Ắ thñc

hành Ắ công phu. Ắ Tu t-p Ắ cúng d»Ýng Ắ là Ắ chúng ta ph»i nh»m th»ng ịn ph»n Ắ thñc hành Ắ công phu,

ó là mÙt cách Ắ cúng d»Ýng.

Cing nh» ß nhà, mình là ng»Yi làm cha, làm m¹, làm

ông, làm bà. ịn ngày sinh nh-t, con cháu thẮ hi Ờn nhi Ắu cách Ắ Ắ chúc thẮ mình. éa thì mua quà t-ng, éa thì tí

tình c£m Ắ tôn

kính Ắ mình, có éa lo ch m

sóc Ắ séc

khể Ắ cạ mình mÙt cách chu

áo, có éa thì Ắ ngoan ngoãn Ắ nghe Ýi Ắ chẾ b£o Ắ cạ

mình Ắ ắ» táng thành ịt Ắ trong

cu Ừc s»Ng... Theo cái nhìn và kh£ n ng cạ mxi ng»Yi con mà có cách Ắ thẮ hi Ờn Ắ khác nhau. Cách nào cing t»t, mi Ắn nó Ắ ng

có lòng là mình vui rÓi. Hôm nay

trong mùa Ắ Ph-t ến, quý vỀ trấ vẮ ắ» táng tu t-p hai ngày mÙt êm, ó là hành Ừng cạ

mÙt ng»Yi con Ắ ngoan ngoãn Ắ ấ

bi ịt Ắ cúng

d»Ýng lên Ắ Ắ Tê phẮ cạ

mình. Ng»Yi x»a nói Cung kính b»t nh» ph»ng m Ờnh . Ngh)a là Ắ tôn tring, Ắ cung kính không

b»ng Ắ chúng

ta v»ng Ýi, làm theo. Có nhi Ắu éa con Ắ tr» Ừc m-t Ắ mình thì Ắ tỉ rá Ắ có v» Ắ ngoan ngoãn Ắ và Ắ cung kính Ắ Ỉm.

Nh»ng khi ra Ắng, rá ắ» hÙi Ắ thì

s»Ng khác ị. MÙt ng»Yi con nh» v-y không thẮ ịi là có hi ịu ắ»c. Cho nên hôm

nay trấ vẮ Thián vi Ờn Ắ tu t-p,

ó là quý vỀ ang Ắ v»ng theo Ắ Ýi Ắ ếc Ph-t chẾ đ ịy, ngh)a là Ắ chúng ta ang Ắ cúng d»Ýng Ắ ếc Ph-t mÙt

cách Ắ thi ịt

thñc Ắ nh»t.

Nh»ng mu Ắn nghe theo, mu Ắn Ắ tu t-p theo, Ắ tr» Ừc tiên Ắ chúng ta ph»i Ắ hi Ắu rắ» cu Ừc Ýi Ắ ếc Ph-t thì

mÙi phâng mÇnh, mÙi tu theo °ác. Cho nên hôm nay quý Th§y s½ nói mÙt vài bài híc

têÁ cuÙc ÝiÁ cçaÁ éc Ph-tÁ ß

c¶p ÚÁ bình

dỄ, g§n gií, nh°ng r¶tÁ c§n thiçtÁ vÙi

t¶t cỄÁ chúng

ta, trong kh£ n ng mxi ng°Ýi có thã làm °ác Á quý vỄ híc theo, mang ljiÁ lái íchÁ thiçt thĩcÁ cho mình vàÁ míi ng°Ýi.

Á

II. BÀI HÌC TÊÁ CUØC ÛiÁ èC PH-T.

CuÙc ÝiÁ cçaÁ éc Ph-tÁ r¶t

v) jì, vô vàn nhĩng iÁu hay,Á chúng taÁ không

tài nào híc hçt °ác.Á Lý doÁ §u

tiên là mình không thã biçt hçt Á híc. Ch°a có ai dám tñ nh-n mình là ng°Ýi biçt

hçt nhĩng iÁu hay cçaÁ éc Ph-t.Á Chúng taÁ chẾÁ nh-n biçtÁ °ác ph§n nào thôi cho nên khó híc hçt.

MÙtÁ lý doÁ nữa là nhĩng iÁu °ác nghe, °ác híc,

°ác hiÁu, nh°ngÁ chúng taÁ khôngÁ dÁ hiÁuÁ hçt thâm ýÁ éc Ph-tÁ muÑn chẾ trong ó. Và iÁu thê ba,Á thí dÁ nh° quý vỄ a

ào,Á ch°a bao giYÁ ra c£nhÁ núi r£ngthanh

v°ngÁ nh° thç này thìÁ chúng taÁ không thã nàoÁ hình dungÁ ra hay c£m nh-n °ácÁ c£m giácÁ thanh tỄnhgiÑng

nh° m¶y hôm mình ã ß jì ãy. ChẾ có ai ra çn ãy rÓi thì mÙi c£m nh-n hçt °ác.Á Cing thç,

nçu ch°a ß trongÁ c£nh giÙiÁ cça

Ph-t thìÁ chúng

taÁ s½ không thã th¶y hçt Á

híc theo. ChẾ có Ph-t mÙi biçt çnÁ c£nh giÙiÁ Ph-t.

Nçu ch°a nh° thç thì khôngÁ dÁ hiÁuÁ th¶u

hçt thâm ý cça Ph-t, cho nên khó híc hçt nhĩng iÁu hay têÁ éc Ph-t.Á Chẽng nàoÁ ch°aÁ thành Ph-t, ngày óÁ chúng taÁ ch°a

thã híc hçt nhĩng bài híc têÁ cuÙc ÝiÁ éc Ph-tÁ muÑn

djy mình. MÙi biçt, bài híc têÁ cuÙc ÝiÁ éc Ph-tÁ r¶t

IÙn lao. Cho nên hôm nay trongÁ phjìm viÁ hjì

h'p,Á chúng

taÁ chẾ híc nhĩng bài híc g§n

gií,Á bình

dỄ,Á vèa sécÁ chúng taÁ có

thãÁ hiÁu

biçt, c£m nh-n vàÁ éng dångÁ °ác.

1.Á Duy ngã ùc tôn.

Có l½ ph§n ông quý vỄ cóÁ hiÁu biçtÁ vÁÁ lỄch síÁ cuÙc ÝiÁ éc Ph-t Thích Ca Mâu NiÁ cho nên quý Th§y không nh°c lji. Ch

ôn sj qua mÙt vài iÁm ÁÁ chúng taÁ híc

theo thôi. Ngài là mÙt vỄÁ thái tíÁ tên

T¶t- jì- a, hay còn gíi là S)- jì-ta, có ngh)a là ng°Ýi °ác tojì nguyÇn . Vi

qua bao nhiêuÁ mong míi, vuaÁ TỄnh Phjìn mÙi có °ác mÙt vỄÁ thái tíÁ duy nh¶t,

Vua r¶t quý cho nên nhân ó .t tên. Vèa mÙi ra Ýi,Á Thái tíÁ i trên b£yÁ hoa sen,

mÙt tay chẾ trÝi, mÙt tay chẾ ¶t, nói:

Thiên th°ång,Á thiên hjì,Á

Duy ngã ùc tôn.Á

Nh¶t thiçt thç gian,Á

Sanh, lão, bÇnh, tí.

Ngh)a là Trên trÝi, d°Ùi trÝi, chẾ ta là hjì hçt. T¶t

cỄÁ thç

gianÁ Áu bỄÁ chi phÑiÁ bßi sanh, già, bÇnh và chçt . ChẾ ta

hjì hçt , chỉ TA không ph£i là cái ngã thÁÁ sanh diÇt, không ph£i là cáiÁ thân té jìÁ này, mà chỉ TA ß ãy là trí giác, làÁ Ph-t tâm

là sñÁ giác

ngÙ. Khi vèa ra Ýi, iÁu §u tiên NgàiÁ tuyên bÑÁ choÁ míi ng°Ýi biçt,Á trên trÝi, d°Ùi trÝi, chẾ cóÁ con ng°ÝiÁ giác ngÙ,

chẾ có sñÁ giác ngÙÁ là

trên hçt.Á Ngoài ra, t¶t cỄ nhĩng thê khác chẾ thuÙc vÁ sanh,

già, bÇnh, chçt, təc là chẾ thuÙc vÁÁ vô th°Ýng,Á biçn hojì,Á không th-t, không có gì áng trên quý.Á Cả thãÁ hjì, lìa sñÁ giác

vàoÁ vô th°Ýng,Á biçn hojì,Á huyÁn hóa.

Có l§n, quý Th§y g-p mÙt anh ní b£o r£ng: Sanh ra

trên Ýi, ai cing có mÙtÁ lý t°ßngÁ riêng

vàÁ lý t°ßng nào

cing tÑt. T¶t cỄÁ chúng taÁ Áu

cóÁ lý t°ßngÁ riêng và mxiÁ lý t°ßngÁ Áu có m-t tÑt cça nó. Nh°ng nçu nói t¶t

cỄ Áu tÑt thì có v» chung chung nên quý Th§y ch°aÁ hài lòngÁ ¶m.Á Chúng taÁ c§n ph£iÁ tr°c

nghiÇm,Á kiÁm

trả lại lý lý tởng nghĩ sững cựa mình. Ắ không bẽ nhỡm. Ắ Cả thắắ mxi mừtắ chúng taắ. Ắu có quyẮn chín cho mình mừtắ lý tởng nghĩ taắ. ang sững vừiắ lý tởng nghĩ ó. Nhởngắ lý tởng nghĩ ó nó có ặ Iừn. Ắ bẻo kê choắ cuừc. Ýắ mình hay không? iẮu này quý vể cắ kiẮm nghiẮm qua baắ trởng hắp:

1/ Khi g-p mừt iẮu vui, trong lòng quý vể có ắc v«nắ bình thởng nghĩ nhở khôngắ có chuyẮn gì xẻy ra hay không? Nừu v«nắ bình tởng nghĩ sững

nó mừi ặ Iừn. Ắ bẻo kê cho mình ắc. Bắi l½ khi vui quá là khôngắ bình thởng, là ùng tâm. Mà tâm ùng thìắ chúng taắ s½

yzu.Ắ Tâm

yzuẮ thì dắ bẻắ chi phắi,

khôngắ tắ

chặ, ắa ẻn khở au. Còn ắa ẻn khở au thìắ lý tởng nghĩ ẻy chắaắ bẻo vắắ cho mình ắc.

Ví dắắ chúng taắ ang

hào hẻng, h ng say vừi mừt công viẮc nào ó mình cho là quan trớng, là hay. Bxng

dởng có ai ó phẻn bắc, ch-n lỉ, làm ngởắ i vừi nhẻngắ ý tởng nghĩ cựa mình,Ắ chúng taắ s½Ắ bắt mắn,Ắ bắc bừi, bắ cuừc. Ngởắ viẮc ó,

nhởng mình làm trong an tẻnh. Nhắ có ai ó ch-n lỉ,Ắ chúng taắ s½ bình tẻnh,Ắ tìm cáchắ thuyắt phắc,Ắ vắt qua,

phởng ắn ẻy s½ ắc khẻ thi, ắa ẻnẮ thành công tắ p. Nhở v-y, hào hẻng, h ng say nó chẻ

ắc mừt chiẮu. Nhởng vì là tởng ùng nên làm cho mình yẻu, khôngắ ặ sẻcẮ. Ắắ vắt quaẮ chở ùng ngừi. An tẻnh mừiẮ ặ sẻc thắchẮ rào cẻn trong cuừc sững.Ắ Cing thẻ,

g-p cẻnh vui màẮ chúng taắ vui

ắc thì ó là ùng tâm. Lâu ngày tâm ùng này thànhẮ thói quen,

thànhẮ sẻc

mừnhẮ cho nên khi g-p cẻnh

khởẮ chúng

taắ cing khôngắ tắ chặ ắc và cing s½Ắ khở não.

Bắi v-y khi g-p cẻnh vui màẮ chúng taắ ùng

tâm vui ắc thì khi buởnẮ chúng taắ cing

s½ ùng tâm và buởn ắc, các khở tẻ ó có ra. Nừu ngở Ýi sững vừi mừtắ lý tởng nghĩ nào ó mà khi g-p chuyẮn vui hí v«nắ bình

vui mừt cách nhắ nhằng,Ắ l-ng l½, tâm mình không ùng. ChínhẮ n ng lỉcẮ không ùng này cho ta mừt sẻc giắc rắt

Iừn, cácẮ khở

nãoẮ không cònẮ giá trẻ,Ắ chúng taắ luôn ắc an vui.Ắ Chính lýẮ tởng nghĩ giắc ngừ ó

s½Ắ ặ tở

cáchẮ chuởn ắc, bẻo kê cho Ýi mình không bẻ khở.

2/ Thẻ hai,Ắ lý tởng nghĩ chúng taắ sững

làm sao phẻiẮ ặ sẻc, khi g-p cẻnh khở,Ắ chúng taắ v«nắ bình thởng nghĩ không khở, hay ít khở, không khở nhiẮu ẻn

nxỉắ quá sẻcẮ chẻu ñng.

ắc v-y,Ắ lý tởng nghĩ ẻy

mừi cóẮ lắi

ích, mừiẮ ặ tở cáchẮ bẻo

kê cho mình ắc.

Ví dắ sáng sừmẮ thẻc d-yẮ g-p

chuyẮn khôngẮ nhở ý. LẻnẮ công sắẮ thì

g-p viẮcẮ bắc

bừi. Mừt lúc sau lỉ g-p chuyẮnẮ không vui, rỏi nhẻng chuyẮnẮ vừ vừnẮ ầu ầuẮ nó lỉẮ ủa ẻnẮ làm mình khó chẻu. Mừt lúc m

mừt chừt,Ắ cho ẻnẮ chiẮu

thỉẮ chúng

taắ s½ bẻắ c ng thởng,Ắ bẻc rẻc,

yzu mừiẮ vô

cùng. Khi mừi mắt thì tâm mình càng trắ nênẮ suy yẻu,

càngẮ gia

t ngắ sắẮ c ng thởngẮ vàẮ bắc bừi. CàngẮ c ng thởng,Ắ bắc bừiẮ thì

lỉ tâm mình lỉ càng bẻắ suy yẻuẮ i.

Cẻ nhở thẻ nxiẮ bắc bừiẮ mxi

lúc mừt Iừn và ắa ẻn khở au. Nừu vẻo có mừt niẮm khó chẻu,Ắ chúng taắ chẻn chẻnhẮ ngay thì tâm mình s½Ắ trắ lỉẮ trớng

iẮu khó chẻu thẻ hai, thẻ ba không có chắắ tẻp nắi,Ắ chúng taắ ắcẮ an tẻnh.

Nhở v-y không ai, không iẮu gì có thắ làm cho mình khở au ắc. Ngay mừt niẮm

şu óắ chúng

taắ soi lỉ, hóa giẻi thì

tâm mình trắ nênẮ an tẻnh, sẻc giắc tẻ ó có ra. TheoẮ thở ý gianẮ sẻcẮ giắc ngừẮ này

Iừn mừnh, các khởẮ tắ nhiẻnẮ ắcẮ tiêu trẻ,Ắ chúng taắ ắc an vuiẮ mừi mừi.

Cho thẻy, chính sẻcẮ giắc ngừẮ này

là mừtắ lý

tởng nghĩ ặ Iừn Ắắ bẻo vắắ cho mình an vuiẮ miẻn viẮn ắc.

3/ Và tiêu chíẮ cuắi cùngẮ làẮ lý tởng nghĩ sững suắắ cẻ ÝiẮ ó làm sao Ắ khiẮ chúng taắ nhắ m mắt lỉa Ýi, mìnhẮ cẻm thẻyẮ bắ

ởn ẻnh, không có giắ xỏ yẻn,Ắ lo ầu, hoang mang hayẮ sắ hải...

Nói nh° thç không phÿi sÑng ãã chÝ chçt, ãã phác vàã cho cái chçt. Nh°ng vì chçt là mÙt iÁu ai cingÁ c£m thÿyÁ IÙn lao và sã sÇt, cho nên em nó ra ã ó l°Ýng vÙiÁ lý t°BngÁ cça mình xem,Á lý t°BngÁ ÿy ã ç IÙn ã làm chç °ác sñÁ sÑng chç ch° Ph-t, ch° vËÁ TÕ s°, các vËÁ tián bñiÁ ã minh chéng hùng hÕn cho mÙt sñ ra iÁ an nhiên,Á tñ tji. MÙi thÿy, sécÁ giác ngÙÁ IÙn lao ç n d°Ýng nào! Nç u mÙtÁ lý t°BngÁ Õn

Ënh, ç IÙn ã b£o kê °ácÁ ba tiêuÁ chí trên thì quý vË ã chín °ác cho mình mÙtÁ lý t°BngÁ úng,Á chu©n xác. Ng°ác lji, nç u chín mÙtÁ Iñi sÑngÁ mà khi g-p ba sñ viÇc trên,Á chúng taÁ còn bË nóÁ chi

phñiÁ thìÁ lý t°BngÁ kia không b£o kê °ác cho mình. ó làÁ chúng taÁ ã chín mÙtÁ Iñi sÑngÁ khôngÁ thiçt thñcÁ có lã, là mÙt Khi ng°Yi con muñn xin mÙt iÁu gì ó ß bñ m¹, chúng

th°Ýng nhìn nét m-t, ánh m_t bñ m¹ hôm ó °ác vui không. Nç u ang vui thì biçt lòng angÁ an Õn, s½ sùn sáng cho. MÙt buÕi sángÁ théc d-yÁ vÙi mÙt tâmÁ thái anÁ Õn, nh¹ nhàng thìÁ mí viÇcÁ hanh thôn

Sñ viÇc có ç n nh° thç nào mình cingÁ c£m thÿyÁ bình th°ÝngÁ vàÁ gi£i quyçtÁ rñtÁ trôi chÿy. Ng°ác lji, b±ng mÙt tâm thái khõ bñn lojn,Á bñc bÙiÁ thì

g-p iÁu gì cing dã bñc, làm gì hñg ÿy. MÙi thÿy tâm tháiÁ l-ng l½Á ÿyÁ cñn thiçtÁ cho cuÙc sÑng cçaÁ chúng tanh° thç nào.

Giác ngÙÁ là tâm thái tñ ng sáng mÙt cáchÁ tuyÇt ñi. Ng°Yi luôn sÑng b±ngÁ tâm giácÁ sáng,Á l-ng l½,

không ùng ó là ng°YiÁ giác ngÙ. Ng°Yi ÿy s½ có mÙt nguÕnÁ an lçcÁ vô biên. SÑng b±ngÁ tâm giácÁ ó

thì nó ç IÙn ã tñt c£ c£nh trß nênÁ bình th°Ýng, không cònÁ ç sécÁ chi phñiÁ con ng°YiÁ giác ngÙÁ ÿy. MÙi thÿy, sñÁ giác ng thñnÁ éc Ph-tÁ ã nói: Duy ngãÁ Ûc tôn.

1/ VÙi c£nh vui:Á Nç uÁ h±ng ngày, ß míi hành ùng quý vË luôn luôn sÑng b±ng tâm ph³ng l-ng, giác sáng, không manh ùng quá. Lâu ngày t-p thànhÁ thói quen,

tñ nó s½ tjo thành mÙt nguÕnÁ n ng l°angÁ vô hình, tjo nênÁ séc mìnÁ cñn thiçt. Khi g-p c£nh vui,Á chúng taÁ cing không dã ùng. Ngay khi không ùng

thì ng°Yi minhÁ vñg vàng,Á sáng suñt, t£nh tji, lçc an, t°ji vui. Tê ó nhìn cái gì cing t°ji mát, tâm mình rÙng hñ, nhìn ai cing b±ng tâm cßi mß, dã cho ra

hñ... iÁu ó ã minh chéng °ác mÙtÁ lý t°BngÁ sÑng ãã phác vàã tñt cho mình và ng°Yi, là mÙtÁ lý t°BngÁ úng ngh)a.

2/ VÙi c£nh khõ:Á Cing sÑng b±ng tâm ph³ng l-ng, giác sáng,Á an lçcÁ vô biên Á ó. Khi g-p c£nh khõ, c£nh trái ý nghËch lòng, tñt c£ c£nh ÿy không ç IÙn ã làm choÁ chúng taÁ khõ

°ác. V-y là sñÁ giác ngÙÁ ã b£o kê °ác cho mình rÕi.

3/ VÙi cái chçt:Á Trong bñt céÁ tr°Ýng hãpÁ nào, ß bñt cé nji ãu,Á chúng taÁ luôn

luôn sÑng b±ng tâmÁ l-ng l½, giác sáng, an vui suñt c£Á mÙt ÝiÁ nh° v-y.Á Cho ç nÁ khi s_p nh_m m_t lia Ýi, séc sÑng ÿy rñt IÙn, b±ng d°ngÁ chúng taÁ c£m thÿyÁ chuyÇnÁ sÑng chçtÁ rñtÁ bình th°Ýng, cái chçt không cònÁ ç sécÁ chi phñiÁ chúng

Th-t sñÁ an nhiên, t)nh tji. Nç u séc huânÁ h±ng ngàyÁ còn ít, ch°a ç mec ã °ác nh° thç thì lñc ÿy cing khiçnÁ chúng taÁ c£m thÿyÁ t£nh sáng,Á an Õn.

Thÿy thân này không phÿi th-t là mình, c£nh này không phÿi cñ Ënh cça mình, cuÙc sÑng chÉ là mÙt kho£ng gá m°ãn ãã thñc hànhÁ viÇcÁ giác ngÙ...

Khi ó tâm mình tñ l-ng an,Á sáng suñt, biçt h°Ùng i. MÙi thÿy, chính sñÁ giác ngÙÁ ã b£o kê choÁ chúng taÁ °ácÁ an Õn khi ðm b£oÁ °ác baÁ iÁu kiÇnÁ ó

thì mÙi úng ngh)a mÙtÁ lý t°Bng, mÙt iÁu mà aiÁ trong ÝiÁ cing thÿyÁ cñn phÿiÁ h°Ùng ç n. SÑng °ác nh° v-y là séc sÑng cça mÙt ng°YiÁ giác ngÙ. Séc sÑngÁ giác ngÙÁ ÿy

cóÁ giá trËvô biênÁ cho mình vàÁ míi ng°YiÁ cho nên sñÁ giác ngÙÁ là trên hçt.Á éc Ph-tÁ ã nói,Á trên trÝi, d°Ùi trÝi, c£ cõi n°Ùc này, ñi vÙi tñt c£ míi théc, chÉ có sñÁ giác ngÙÁ là trên hçt.Á Ngoài ra,

khôngÁ giác ngÙ, rÝiÁ tâm giácÁ mà sÑng, mà làm thì tñt c£ chÉ là rji vàoÁ sanh diÇt,Á vô th°Ýng, không °a ç n mÙt cuÙc sÑngÁ ch_c ch_nÁ an lçc,Á an toàn,

an vuiÁ tuyÇt ñi. ó là iÁu rñtÁ trñg yç u, khi vèa ra ÝiÁ éc Ph-tÁ ãã tuyên bñ, ã nói choÁ chúng taÁ nh-n biçtÁ tr°Ùc

Á h°Ùng ç n. ó là cáiÁ chính yç u, cái gñc. Nç u híc °ác, n_m b_t và sÑng °ác ngay cái gñc này thìÁ míi viÇcÁ ã

°ácÁ hoàn thành. Nç u ch°a nh° thç thìÁ éc Ph-tÁ chÉ tẽng b°Ùc choÁ chúng taÁ nh-n thÿy.

Khi IÙn lên, ngài là ng°YiÁ v n vÕÁ song toàn. Nhñng lúc ra khiÁ hoàng thành,Á chéng kiçnÁ bñn c£nh sanh, già, bÇnh, chçt,Á thécÁ sâu s_c vÁ l½Á vô th°Ýng,

vÁ nxi khÔÁ ki_z p ng°YiÁ nên

ã phátÁ chí

h°Ungth°ang,Á phát tâmÁ xuýt gia.

2. Sñ

sÑng là khÔ.

MÙt lŞnÁ i xemÁ lÁ h_j iÁn,Á thái tíÁ ngÓi

d°Ui tán cây nhìn cácÁ nông dânÁ cày

ruUng. Khi cày ỵt lên, côn trùng bò lúc nhúc, chim chóc sà xuÑng g_p n. Thỵ

v-y,Á thái

tíÁ t° duy, thỵm nghiÇm, c£m nh-n, thỵ ra °ác mùtÁ sñ th-t.

Con này sÑng tề sñ ch_z t chócÁ au ÛnÁ cça

con kia. Con này °ác mùt mi_z ng ngon thì con kia ph£iÁ mỵt m_jng,

ph£iÁ au

ÛnÁ vô kã. Sñ sÑng con này là cái ch_z t cça con kia, cho

nên Ngai thỵ sñ sÑng quá làÁ au khÔ.

CùngÁ tr°Úc c£nhÁ ỵy,

n_z uÁ chúng

taÁ l ng x ng,Á lÙn xÙn, tâm thái angÁ lo_jn ÙngÁ thì khó thỵ ra, khó thỵm nghiÇm vàÁ giác ngÙÁ °ác nh° Ngai. HuÑng chi v

quá thô tháo, không °ác hiÁn thiÇn, chính mình làm nhing viÇcÁ n sÑngÁ uÑng t°_i thì làm sao, bi_z t bao giÝ mÙi

có °ác c£m nh-n ó! B±ng tâm t)nh l-ng, vÙiÁ tâm tềÁ bi

nên ngai thỵ rõ và th°_ng cho nhing con b£ ch_z t l«n con sÑng. NgaiÁ ý thécÁ r±ng, sñ sÑng là khÔ cho nên nói sanh

là khÔ.

Ngày x°a,Á quan niÇmÁ n chayÁ ch°a

có. Nh°ng khi thỵ c£nh con này n con kia thìÁ thái tíÁ ã thỵÁ th°_ng tâm,

ã thỵ là t_jo khÔ au cho nhau rÓi. Bậy giÝÁ tinh thŞnÁ n chayÁ ã

°ácÁ míi

ng°YiÁ bi_z t _zn rỵtÁ rÙng rãi,

nhíAu ng°Yi thíchÁ n chay. Th_z nh°ngÁ v«n cóÁ không

ít ng°YiÁ không

chỵpÁ nh-n viÇcÁ n chay.

Có ng°Yi v«n nói v-t d°áng nhân , con v-t sanh ra ÁÁ phác vÁÁ mình, cho mình n ché viÇc gì ph£iÁ n chay.

Cái nhìn nh° th_z là ch°a Ông c£m vÙi míi loài, là trái chiÁu vÙi cái nhìn cçaÁ thái tíÁ x°a kia.

Khi thỵ con chim n côn trùng là thái ãÁ th°_ng tâmÁ rÓi.Á Chúng taÁ i n t°_iÁ nuÑt sÑngÁ nhing con v-t mà không há bi_z t _zn

còn nóiÁ Ùng v-tÁ d°áng nhân,

v-y làÁ chúng

taÁ kháÁ ích k±,Á tề tâmÁ cça mình còn b£ khuỵt lỵp. N_z u thĩc sñ

con v-t sinh ra ÁÁ nuôi d°ángÁ chúng taÁ thì

con gà, con heo... nó s½ tñ nguyÇn _zn mÝiÁ chúng taÁ làm

th£t nó Á n. Nh°ng trênÁ thĩc t_z Á có

con gà, con heo nào tñ nguyÇn ch_jy tÙi nói, tôi sinh ra Á phảng d°ángÁ con ng°Yi,

quý v£ cé gi_z t tôi mà n i, có con nào _zn nói vÙiÁ chúng taÁ nh° v-y không? Hay quý v£ b_t Á làm

th£t thì nó là thỵ thanh?Á Chúng taÁ r°át

b_t thì nó ho£ng sã và ch_jy trÑn? Sã téc là sã au. Nó không sụn sàng cho mình

làm th£t, nh°ng mình l_jiÁ c°áng bécÁ gi_z t

nó Á mình °ác n. V-y làÁ chúng taÁ béc

ép nó ché có con v-t nào tñ nguyÇn choÁ chúng taÁ gi_z t

âu mà b£o là nó sinh ra ÁÁ nuôi d°ángÁ mình!

N_z u nói v-tÁ d°áng nhânÁ là

úng thì quý ThŞy s½ nói nhân d°áng hÔ , téc làÁ con ng°Yisinh

ra Á con cíp nó n. V-y có quý v£ nàoÁ tình nguyÇnÁ _zn

tr°Úc miÇng hÔ Á nó có mùt bĩa ngon miÇng no nê không? Hay nghe nói ã sã, thỵ

con cíp sÕng chuÕng ã loÁ ch_jy trÑnÁ bán

m_jng? G-p cípÁ chúng taÁ ho£ng

sã bỉ ch_jy nh° th_z nào thì con gà, con heo, con v£t thỵÁ chúng taÁ c£m cái dao, nó cing ho£ng sã và bỉ ch_jy

nh° th_z.Á T£nh

táoÁ mùt chút,Á sáng suÑtÁ mùt chút, m_jnh m½ mùt chút Á nhìn l_ji

choÁ trung

thĩcÁ thì s½ thỵ, khi b£

âm mÔ, mình b£ Ûn au,Á sã háiÁ nh°

th_z nào thì con v-t nó cing b£ Ûn au, hÑt ho£ng nh° th_z ỵy.Á Chúng taÁ không ná vì mình mà Á cho nó ph£i khÔ

au, cho nên không ná gi_z t nó. Ngh) °ác nh°Á v-y thìÁ lòng tềÁ bi

cça mình °ác phát triÁn, cho nênÁ n chayÁ ÁÁ t ng tr°_ngÁ lòng tềÁ bi là v-y.Á Ngoài ra,

không gi_z t chóc thì khôngÁ m_c nãÁ m_jng

sÑng, không b£ bÇnhÁ hiÁm nghèu,Á ch_z t yÁuÁ hay

Ûn au.

Ngày tr°Úc ch°a biçtÁ n chay, quý vĒ có thÁ giçt heo, mŌ trâu, làm gà, làm
vĒt... ç duyênÁ i chùa,Á n chay, sŊng Ýi hiÁn thiÇn,Á tu t-p.Á ThÝi gianÁ sauÁ tình cÝÁ thÿy
ai ó mŌ gà thì minhÁ cĒm thÿy khó chĒu, không nhìn °ác. Nghe kÁ nhĩng chuyÇn
âm trâu giçt bò,Á chúng taÁ cĒm thÿyÁ ghê

tĒm,Á kinh
khçng, khó chĒu... Quý thÿy khuyên không nên -p muxi, giçt kiçn... nh°

thç s½Á m̄c

nãÁ thân mĩngÁ sŊng

cça nó, bĒÁ quĒ báo không tŊt. T-p lâu thành quen, mùtÁ thÝi gianÁ sau nhá có muxi c̄n, quý vĒ thÿy

th°ing nó, tÙi cho nó và không ná -p nó.Á T°ing tŊ, nhá ãp mùt con kiçn mình cingÁ cĒm thÿyÁ bÿt nh«n quá. Ngày tr°Úc còn ã

Ljt, khi i làm công tác chung, quý

Thÿy kéo chiçc xe bò (xe cũ) vô tình cán vào cây thông con bên IÁ °Ýng.Á Hòa Th°ãngÁ Tôn s°Á nói Sao mà mÿy chú bÿt nh«

Cây thông ãng sŊng nh°Á v-y màÁ không

tránh ra, ljiÁ nh«n tâmÁ cán

lên cho nó chçt .Á Hòa Th°ãngÁ tôn s°Á thì

th°ing çn cĒ cây thông con. CònÁ chúng taÁ có

khiÁ con

ng°ÝiÁ vÙi nhauÁ v«n

còn th°ing nhau không nŌi. Nh° thç,Á lòng tĒÁ bi

cça mình lÙn °ác bao nhiêu? ChĒ cóÁ tĒnh táo,Á soi xétÁ lji

thiÁ chúng

taÁ mÙi hçt hçnhÁ giác ngÙÁ cça các Ngài. çn mùt cây thông conÁ Hòa th°ãngÁ tôn s°Á cing thÿyÁ tÙi nghiÇp,

không nĒ làmÁ tŌn th°ingÁ nó.Á Ngày x°aÁ có khi mình cing giçt gà, giçt vĒt.

Nh°ngÁ tu

t-pÁ thÝi gianÁ thiÁ chúng taÁ cĒm thÿyÁ th°ing choÁ chúng sanh,

không ná -p muxi hay ãng çn con kiçn. MÙi thÿy, khi yên t)nh,Á n chay,Á tu t-p thiÇn

tâmÁ lâu ngày thành quen rŌi

thiÁ tŊ

nhiênÁ chúng taÁ không

làm °ác nhĩng viÇc xÿu ác. ó là dÿu hiÇu cho thÿyÁ thiÇn c nççaÁ chúng taÁ ã °ácÁ t ng tr°ßng.Á ThiÇn c nÁ t ng tr°ßngÁ thi

taÁ s½

°ác i trênÁ con °ÝngÁ an lành,Á an Ōn.Á Nçu khôngÁ khéoÁ tu t-pÁ thiÁ ác phápÁ t ng tr°ßng, °a çnÁ con °ÝngÁ xÿu

ác và phĒi bĒÁ khŌ nãÁ thoi.

Nçu biçtÁ soi

xétÁ lji mình, khéo léoÁ sía ŌiÁ tĒ nhĩngÁ hành viÁ nhĩ nh-t cça mình, sŊÁ tu t-p s½

cóÁ hiÇu

quĒÁ rõ rÇt.

Mùt sŊÁ chiêm nghiÇmÁ nĩa

cing dÁ thÿy ĩm.Á X°a kiaÁ mÙi

lÙn lên, ch°a °ácÁ hç jø, ch°a biçtÁ n chay,Á chúng taÁ n m-n, có khi n cĒ nhĩng món máu me t°ji sŊng. Nh°ng

khi biçtÁ hç

jø,Á n chayÁ lâu

ngày rŌi, hôm nào ai ó dñ cái chénÁ n m-nÁ mà

rĩa không sçh,Á chúng taÁ nghe

mùi tanh thÿy khôngÁ dÁ chĒuchút nào.Á LĒch sŊÁ nín hçiÁ Ā

n cho hçt bã, nh°ng và cçm vào miÇng là tŊ nó muŊn ói ra ngoài. Nghe giçtÁ súc v-t,Á tŊ nhiênÁ minhÁ cĒm thÿy khó chĒu. Nç

m-n là ãÁ cĒm thÿyÁ rùng răn.

Nh°ng nçu hŌi cònÁ n m-n, máu tanh t°ji sŊngÁ chúng taÁ cing uŊng °ác nĩa. MÙi thÿy,Á n chayÁ s½ làm choÁ tâm tĒÁ và c

taÁ t ng tr°ßngÁ mùt cáchÁ rõ ràng.Á Tâm tĒÁ t ng tr°ßng,Á thiÇn phápÁ t ng tr°ßngÁ thiÁ ch̄c ch̄n chúng taÁ s½

°ácÁ an Ōn.

SŊng °ácÁ an Ōn,Á vui t°jiÁ thì

chçt cing s½ °ác an vui. ó là iÁuÁ nghiÁm nhiên,Á ch̄c ch̄n, thÿy °ác, không nhçc ai phĒiÁ cÿu nguyÇnÁ cho mình nĩa. Rÿt rŌ

M-t khác, có nhiÁu ng°Ýi cho r±ngÁ n chayÁ s½ suy dinh d°áng, khôngÁ thông minh.

Þ Nh-t, ng°Ýi ta nuôi hai con chó Ā thí nghiÇm. Mùt con choÁ n chayÁ tĒ nhĩ và con kia thiÁ n m-n.

KhiÁ tr°ßng

thành, ng°Ýi ta thĒ cho hai con ÿu nhau.Á Ban ÿuÁ conÁ n m-nÁ rÿt

hùng hŌ. Nó vŌ v-p,Á dĩ tăn. Ng°ác lji conÁ n chayÁ thì có v»Á iÁm ãm,

nh¹ nhàng. Khi c̄n nhau mùt xi, conÁ n m-nÁ có

v» uŊi séc, gác ngã. Còn conÁ n chaythì rÿt d»o dai, bÁn b) và nó chiçn th̄ng. Nh°

v-y, khiÁ chúng

taÁ n chay, nhìn thÿy ng°ÝiÁ hiÁn tĒ,

nh¹ nhàng thì ng°Ýi khác ngá làÁ yçu uŊi, nh°ng th-t chÿt rÿt bÁn b). CònÁ n m-nÁ thì thÿy nh° làÁ mĩnh bçø,

nh°ng chĒ là thoáng chÙp rŌi vát t̄t thoi ché không thĩc sŊ mĩnh m½. Có lúc vì

cái chÿt tanh hôi ó nó làm cho mình nŌi hung khí,Á cĒm thÿyÁ anh hùngÁ ĩm, dám cÿm dao, cÿm g-y, chii m̄ng,

ÿu tranh,... Nh°ng tÙi khi g-p chuyÇn buŌn chút xíu thì xiù nh° cing bún thiu,

sÑng không nxi. Nh° v-y gli làÁ anh hùngÁ °ác
sao! Dám m_jnh m½ vUi chi_zn th_ng thì cing phÊi dám m_jnh m½ tr°Úc nhing th_†t b_ji,
dám m_jnh m½Á ch_†p nh-nÁ nhing
iÁu mình không °a, dám m_jnh m½Á Ñi diÇnÁ vUi
nhingÁ nxi
buÓnÁ c_ãa lòng mình nĩa thì
mUi xéng áng °ác gli làÁ anh hùngÁ ché.
±ng này khi làm n Ýi °ác n m bÊy chác triÇu thì vênh vào,Á anh hùng,Á _c th_ng,
nh° là m_jnh m½ Γm. Khi th_†t tr-n không còn Óng xu nào thì i áu cingÁ th_†t raÁ th_†t vô nh° muÑn ch_†t cho rÓi, sÑng
không nÓi.Á V-y màÁ gli
làÁ anh
hùngÁ °ác sao! Có °ác mùt
sÑÁ tài s_EnÁ kha khá thì thích sÑng theo kiÁu °ng
c_†p. Nh°ng biÁu vô b_†p n_†u c_jm ho-c i lau chùi nhà vÇ sinh thìÁ ph_En éng,
ngán ng«m,Á b_†c bUi, không làm °ác. MUi s_ñ viÇc nh_†i nhoi nh° v-y
cing ç c_En b°Úc c_ãa chân c_ãa mình °ác thì chí khiÁ anh hùngÁ n±m ß ch_x nào? MUi th_†y, s_ñ vÓ v-p, ùng
-y, háo th_ng, hung hãn không phÊi là cái m_jnh. Có nhing ng°Ýi là ng°Ýi m¹, là
chÊ trongÁ gia ìnhÁ lúc
nào cingÁ iÁm
jm, nh¹ nhàng, khoan thai,Á vui v», s†n sàng s» chia,Á xem raÁ nh° là máM y_çu. Nh°ng khi anh chàng
con traiÁ anh
hùngÁ cái th_†t bÊ th_†t tr-n,
buÓn bãÁ tr_†t
vÁÁ nhà thì l_ji tìm ç_n m¹
mình, chÊ mìnhÁ Á tâmÁ s_ñ,
c_†n m¹ và chÊÁ v_x vÁ, s» chia. MUi th_†y, s_ñÁ iÁm _jm,
nh¹ nhàng là cái d»o dai, cáiÁ chÊu ñngÁ t_†t,
ch_xÁ an
toàn,Á v_†ng cháiÁ Á
ng°Ýi khác n°_ng vÁ ché không phÊiÁ y_çu uÑi. MUi ng°Ýi m_jnh m½ th_†c s_ñ là khi g-pÁ thu-n c_EnhÁ hayÁ nghÊch c_Enh, lúc chi_zn
th_ng hay th_†t b_ji hí Áu bình
th_†ng, nh¹ nhàng, t°_ji t_†nh. Nh° mùt con chóÁ n chạy, tuy nh¹ nhàng nh°ng nó l_ji °ác chi_zn th_ng.
M-c khác cing choÁ chúng taÁ th_†y
ra mùt iÁu nĩa,Á séc kh_†eÁ c_ãa
ng°ÝiÁ n
chạyÁ không phÊi thô tháo,
vÓ v-p nh°ng r_†t bÁn b), d»o dai. K_ç nĩa, n_çu nói ng°ÝiÁ n chạyÁ không °ácÁ thông minhÁ b±ng ng°ÝiÁ n m-n,Á v-y thìÁ quý
Th_†y ß áy có
aiÁ ngu di_jiÁ không. Có th_†t quý th_†y khôngÁ thông minhÁ h_jn ai, nh°ngÁ hi_çn t_jiÁ mìnhÁ thông minhÁ h_jn
mình lúc ch°a bi_†t tu, lúc còn n cá thÊt.Á Chúng taÁ không
nên nghe theo mùt chiÁuÁ lý thuy_çtÁ suy lu-nÁ ch°a
°ác kiÁm chéng mà phÊi nhìn vào k_çt qu_çÁ th_†c tiÁn.
Khi th_†y con này n con kia, con này gi_çt ch_çt con kia
Á °ác sÑng, b±ng tâm t)nh l-ng,Á tâm t_ê,Á thái tí th_†y s_ñ sÑng làÁ au khÕ.
Nh° v-y, con ch_çt bÊÁ au ùn,Á m_†t m_jngÁ nên
khÕ ã ành, nh°ng con còn sÑng, con °ác n nó v«n khôngÁ thoát khiÁ các khÕ au. B_†i l½ khi bÊ c_n gi_çt,
con ch_çt nó ch°a s_†n sàng ch_çt cho con kia n. Trong c_jn ùn auÁ m_†t m_jng,
nó r_†tÁ oán
h-n. Ôm lòng ùn au, c m ph_†n,Á oán h-nÁ mà
ch_çt thìÁ ki_çp
sauÁ nó s½Á tìm cáchÁ báo thùÁ l_ji. Con °ác n kia rÓi cing s½ phÊiÁ au khÕ,
ché không phÊi thi_çuÁ suy ngh), chÊ bi_çt °ác ngon mi_çng rÓi cho làÁ an ÕnÁ áu!Á N_çu khôngÁ bi_çt
trông xa hiÁu r_†ng, chÊ nhìn cáiÁ thiÁn c-nÁ tr°Úc m_†tÁ mà
sÑng ©u, làm càng rÓi cho làÁ an Õn,Á cuÑi cùngÁ phÊi
chÊu l_†y khÕ au.
ChÊu nhìn l_ji chung quanh mùt chút,Á chúng taÁ s½ th_†y còn khá nhiÁu ng°ÝiÁ than vãnÁ vì sao tôi quá khÕ. Không bi_çt r±ng,
khÕ ó là do mình ã lá t_jo nhiÁu iÁu không t_†t t_êÁ quá khé,
hôm nay çÁ duyên thànhÁ qu_ç
khÕ và mình phÊi gánh chÊu. Có ng°Ýi than, không bi_çt vì sao tôi sinh con ra gi_†ng
nh° sinh qu_ç, không chÊuÁ nghe Ýi, phá phách ç th_ê... làm tôiÁ khÕ n_†o,
sÑng không nxi vUi con.Á Th_ç gianÁ có
quá nhiÁu iÁu khÕ au, không th_†t k_† h_çt.
ây là m«u chuy_çn có th-t t_jiÁ Vi_çt Nam. Có
ng°Ýi vào chùa b_†ch vUi mùt v_ÊÁ Hòa Th°āng, không bi_çt vì sao th±ng con trai c_ãa con
nó phá phách quá, khôngÁ nghe ÝiÁ b_†t

m¹, qu-y pháÁ lung tungÁ të
trongÁ gia

ình cho ìnÁ ngoàiÁ xã hÙi.

ìn khi IÙn lên mùt chút thì nó còn òi c§m dao âm ba nó.Á H±ng ngàyÁ nó r† thích giçt ba nó nh°ng không biçt

vì sao nh° v-y.Á Hòa th°ängÁ b£o,

quý v£ nghiçm kù, nhÙ lji coi, tr°Úc ó có tjo duyên gì ngh£ch không? Nç u lá tjo

thì nênÁ thành

tâmÁ sám hÑiÁ rÓi

s½ qua khĩ. VÁ nhà quý v£Á chiêm nghiçmÁ lji

mÙt hÓi,Á liên

kçtÁ t° t°ßngÁ lji

mÙi nhÙ ra, lúc bà m¹ mang thai, trong nhà có giçt chçt mùt con chó. Có l½ con

chó này h-n quá cho nên mÙiÁ §u thaiÁ lên

ÁÁ tr£

thùÁ lji. GiÑng nh° mùt ng°Ýi

ãÁ b£ giçt,

vì bñc quá nên hí muÑnÁ tr£ thù, pháÁ trß ljiÁ và

IÙn lên òi giçt ông già mình.Á Nghe lÝiÁ Hòa th°äng, c£ nhàÁ thành tâmÁ sám hÑi,Á tu t-p, làm cácÁ viçc thiçn,Á khßi tâmÁ të

không oán tráchÁ bñc bÙiÁ nĩa.Á ThÝi gianÁ sau, th±ng con bxnng nhiênÁ hiÁn h-uÁ trß ljiÁ rÓi nó b£ bçnh và qua Ýi. Nó ra Ýi

ch£ vì lòngÁ u† h-nÁ muÑn

òl lji cái nã này thôi. Nh°ng th¥yÁ gia ìnhÁ này

tu giĩ, tâm gi-n nó °ácÁ chuyÁn hóa,Á h÷ x£, không cònÁ u† h-n, không òi nã nĩa và nó ra i. Cho th¥y r±ng,

con chóÁ b£

giçtÁ chçt thì nó khÕ ã

ành.Á Chúng

taÁ là ng°Ýi chç ùng giçt

nó cing b£ khÕ luôn. Cé ngá giçt hjiÁ súc v-tÁ °ác

mÙt bĩa ngon miçng làÁ sung s°Ùng, nh°ng không ngÝ khi b£ nóÁ §u thaiÁ lên phá lji rÓi cing b£ khÕ nhiÁu hjn

nh° thç nĩa. Cho nên khi con này giçt con kia Á n thì conÁ b£ giçtÁ ã khÕ, con °ác n ó cing s½ khÕ vÁ

sau.Á Thç

gianÁ v«n th°Ýng nói, kiçn

n cá thì cá s½ n kiçn. VuaÁ Tr§n Thái TôngÁ cing

djy, hñnÁ n

mày, mày n hñn,Á kiçp kiçpÁ tr£

nhau,Á Ýi

ÝiÁ thù nhau, mãi không có

ngày thôi dết. âu c§n ãi ìnÁ kiçp sau. Trong hiçn Ýi, quý th§y ãÁ chéng kiçnÁ và nghe kÁ lji nhiÁu ng°ÝiÁ c£ ÝiÁ hành ngh

heo... ìn khi cuÑi

ÝiÁ au ÙnÁ dĩ dÙi,Á la óÁ nh° con trâu bò ho-c heo ang b£ thíc

huyçt, n±m treo hai chân lên cía sÕ mà không chçt °ác. Có ng°ÝiÁ t° v±n,

mÙt ng°Ýi trong nhà -t cái ch-u bên dÙi và -t con dao ngang cÕ ng°Ýi bçnh ÁÁ t°äng tr°ngÁ nh° ang c-t cÕ héng máu thì ng°

mÙi chçt °ác.Á Báo éng, nÕi khÕ ai cing trông th¥yÁ rõ ràng,

tjì sao vì sñ sñng cça mình Á cho k» khác ph£i chçt nh°Á v-y màÁ không hay biçt. Sñng nh° thç s½ °a ìn

khÕ au cho c£ hai. Cho nênÁ tr°Úc c£nhÁ ó,Á thái tíÁ ã th¥m nghiçm và th¥y rõ r±ng, sñ sñng

là khÕ. Khi ã th¥m sâu iÁu ó, Ngài không cònÁ yên lòngÁ Á sñng mùtÁ cuÚc ÝiÁ thả h°ßngÁ trong cung thành nĩa và b-t §u

nhúmÁ ý

chíÁ muÑnÁ phát tâmÁ xu† tr§n.

ÞâyÁ chúng

taÁ ã híc °ác bài híc, sñ

sñng là khÕ. Tr°Úc míiÁ hoàn c£nh, nç u bình tâm, t£nh trí, quán xét thìÁ chúng taÁ s½ th¥y ra °ác nhiÁu iÁu.

3.

Già là khÕ.

C£nh thè hai,Á mùt l§nÁ i

ra khĩ cÕng thành,Á thái tíÁ th¥y

mÙt ng°Ýi già khõ g§y,Á dung nhanÁ tiÁu tẩy, khí lñcÁ yç u Ùt, míi thè không còn gì c£, ch£ còn mùt nxi khÕ

auÁ chÓng

ch¥t.Á Thái tíÁ quán

xét vàÁ ý

thécÁ sâu s-c, rÓi ãy mình

cing s½Á già

nua,Á yç u ÙtÁ và

tàn tjì nh° v-y. CàngÁ chiêm nghiçm, càng th¥m thía sâu s-c, ngài không còn

tâm trjngÁ an ÕnÁ Á

sñng trongÁ hoàng cungÁ nĩa,

nuôi chíÁ xu†

trŞn,Á céu khÕ.

H±ng ngàyÁ chung quanh mình, không thiçu nhĩng ng°ÝiÁ già nuaÁ yçu uÑiÁ nh° thç. Nh°ng phŞn òngÁ chúng taÁ ít ai ngh) cing s½

già, ho-c thÿy ó nh° mùt sñÁ nghiÁm nhiênÁ nênÁ ý chíÁ xuýt trŞnÁ còn yçu ho-c ch°a có. Không chÉ nh° v-y, có khi thÿy ng°Ýi già rù rÝÁ ch-m chÿp, bĩ tr°Ùc quên sau, n nói không chu©n, au Ñm không yên...,Á chúng taÁ không

có sñÁ c£m

thông, kính mçn, cònÁ c£m thÿychán ngán,Á bñc bùi, chē bai ç thé, mÿt hçt tính ng°Ýi. Cho nên

quý cả già mÙi có bài thÿ tñÁ than vãn mình:

Rù rÝ Ö vá thiçt là h°

Ch³ng biçt mŞn r ng °ác nĩa chē!

n uÑngÁ vãi
rji làm hí bñc

Vào ra àng chÿm thÿy mình d°.

Ng°Ýi thân g·p lÿi chēng quên hçt

Bĩ tr°Ùc, quên sau kiçmÁ mçt ẽ.

Ai ngá ngày nay ra thç ÿy

X°a kiaÁ lxi lçÁ mùt
tay cē!

Thÿy ng°Ýi già mà không biçtÁ soi xétÁ lÿi ÁÁ biçt mìnhÁ rÓi cing s½ già, Á có sñ thâm c£m mà còn khinh th°Ýng, chē bai, ó làÁ chúng taÁ ch°a

có °ác cái nhìn nh° Ph-t. Thÿy ng°Ýi khác già thì biçt r±ng, rÓi mình cing s½

già, tē ó có sñÁ c£m thôngÁ sâu

s°c vÙi ng°Ýi già yçu,Á tôn trĩng, kính mçn,Á quan tâmÁ giúp

á.Á Óng

thÝiÁ quyçt tâmÁ sñng

vàÁ tu t-pÁ ÁÁ thoát khiiÁ sñÁ chi phÑiÁ khÕ sß cçÁ tuÕi già.

ó là cái nhìn cçÁ ng°ÝiÁ tÉnh giác, cóÁ trí tuç. Ng°ác lÿi,Á h±ng ngàyÁ chung

quanh mình luôn g·p nhĩng ng°Ýi già, nh°ng thÿy nh° là viçc cçÁ ng°Ýi khác, còn

mình thì không nhÙ là s½ già, cho nên không có sñÁ thông c£m,Á th°ing yêu,Á kính trĩngÁ mà cònÁ bñc bùi,

chē bai. ó là cái nhìn hÝi hất, khôngÁ tÉnh táo,Á sáng suÑt, là ng°Ýi mê. Nh°ng mà giác hay mê là doÁ chúng ta.

ChÉ cŞnÁ tÉnh

táoÁ Á ç sáng thÿy lÿi, tē

ó có sñÁ c£m

thông, rÓiÁ yêu th°ing,Á kính trĩngÁ vàÁ quyçt tâmÁ tu t-pÁ Á có çÁ Ēnh lñc,Á thoát khiiÁ sñÁ chi phÑiÁ cçÁ

các khÕ vá già. Mxi ng°ÝiÁ chúng taÁ Áu

có quyÁn nhìn nh-n,Á suy ngh)Á vàÁ thñc hànhÁ °ác iÁu ó. ó làÁ chúng taÁ ã biçt híc theo hÿnhÁ giác ngÙÁ cçÁ Á éc Ph-t.

Chúng taÁ còn có mùt bài híc thē hai vá c£nh già nĩa. Có nhĩng

ng°Ýi lÙnÁ tuÕi giàÁ yçu

rÓi, nh°ng khi ngÓiÁ vÙi nhauÁ nói

toàn nhĩng chuyçnÁ anh hùngÁ cçÁ thuß tr°ÙcÁ mà không há nhÙ mình ã già yçu.Á ThÝi tr»Á tôi vác mùt lúc hai bao xi m ng

núi, ánhÁ mùt lŞnÁ m°Ýi

th±ngÁ lñc

s)Á phÿi gác ngã... KÁ say

s°a mùt hÓi hào khí nÕi d-y mÿnh m½ nh° mình àng còn thanh niên v-y. Chút xú

tē chânÁ éng

d-yÁ không nÕi.Á CÑ g¬ngÁ mùt xi mùi éng lên °ác thì i run

run gŞn té, mùiÁ biçt mìnhÁ ã

già. àng già mà v«n không chÉuÁ biçt mìnhÁ già,

v-y là ch°a híc °ác bài hícÁ giác ngÙÁ nh°

Ph-t. Nçu khéo nhìn lÿi, thÿy mình ã già yçu.Á C£ ÝiÁ hy sinhÁ choÁ gia ìnhÁ vàÁ xã hÙiÁ nh° thç là ã ç. Bâ giÝ có muÑn là

thêm cing không °ác. Tñt nhÿt là nên lo chuyçnÁ tu t-pÁ cçÁ mình là vĩa rÓi. Chuyçn nhà cía,Á sñ nghiçpÁ công danh,

chuyçn lo con cháu giao lÿi cho lÙp tr». Mxi ng°Ýi sinh ra Ýi Áu cóÁ nhân duyênÁ ph°Ùc écÁ riêng. Con cháu nó mÿnh m½,Á t

mìnhÁ hÿn mìnhÁ ngày x°aÁ nhiÁu, khôngÁ cŞn phÿiÁ lo ngh)Á nĩa. Bâ giÝ chÉ dñc tâmÁ tu t-p,

kiçm chút ítÁ t° l°ing, tích tÿoÁ ph°Ùc écÁ Á

ngày ra i °ácÁ an Õn. Nhìn th°ng vàoÁ sñ th-tÁ và ngh) °ác nh° v-y s½ có lã hÿn.

Làm °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ ã

biçt híc theo hÿnhÁ giác ngÙÁ cçÁ Á éc Ph-t.

Lúc còn trai tráng, Á thái tíÁ ang
là mÙt ng°Yi có ỳ ç ttt cLÁ quyÁn uy, Á thç lĩc, Á v n võÁ song
toàn. Á V-y
màÁ khi thÿy ng°Yi già thì
liÁnÁ biçt
mìnhÁ rÓi cing s½Á già nuaÁ và yçu Nm nh° ng°Yi kia. Thÿy rõÁ cuÙc ÝiÁ không có gì áng Á gíi là vui cho nên
NgàiÁ quyçt
chíÁ xuýt trÿn. Nhìn nh-n, Á chiêm nghiçmÁ và thÿu tÙt °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ ã biçt híc theo cái nhìn cça b-cÁ giác ngÙ.
4. BÇnh
là khÕ.
Lÿn khác thÿy mÙt ng°Yi bÇnh ang rên au, Á thái tíÁ ngh), hóa raÁ con ng°YiÁ ta cing có khi phÿi bÇnh au nh° v-y!
Cùng là thân ng°Yi nh° nhau, nh°ng ng°Yi kia ang bË bÇnh thì có lúc mình cing
phÿi bË bÇnh nh°Á míi ng°Yi. Là bÇnh thì Ûn au, không có gì vui hçt. Tê
óÁ thái tíÁ thÿy °ác sñ tçm bã cça thân ng°Yi và
sñ sÑng này không có gì bÁn chç, Á ý chíÁ xuýt trÿnÁ trongÁ thái tíÁ °ác nung nÿu mçnh m½ hçn. Thÿy °ác
nh°Á v-y
thiÁ chúng taÁ không
còn nhÿm t°Bng thÿy mình khĩe mçnh mãi Á sanh tâmÁ ngã mçn, Á xem th°YngÁ ng°Yi khác. Á Óng thÝiÁ chúng taÁ s½Á cLm t
yêuÁ ng°Yi
bÇnh vàÁ tìm
cáchÁ Á v°át lên, không bË
bÇnh auÁ chi
phÑi. Làm °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ ã
híc °ác bài híc tēÁ éc Ph-t.
Có nhiÁu vË làmÁ bác s)Á trË
bÇnh ho-c có lúcÁ chúng taÁ ch m
nuôi bÇnh nhân. Nçu chÉ chĩa trË c n bÇnh, chÉ ch m sóc c n bÇnh thì ch°a
çÁ trách
nhiçm, ch°a úng ngh)a y éc. BBi l½ công viçc chÉ mÙi deng lç B mecÁ hành nghÁ y Á kiçm sÑng, Á trách nhiçmÁ °ác phñ
nuôi bÇnh v-y
thôi. Ngoài cách trË c n bÇnh và ch m c n bÇnh, Á chúng taÁ cònÁ trË liçuÁ ng°Yi
bÇnh, ch m sóc ng°Yi bÇnh thì ngh)a y éc mÙi ỳ çÁ trín v'n. Á Cả thÁ,
cÿn t mình vàoÁ hoàn cLnhÁ ng°Yi
bÇnh ÁÁ cLm
thông, hiÁu °ác nxiÁ au Ûn, khó chËu cça hí. Tê óÁ chúng taÁ s½ có tâm Óng cLm, Á thông cLm, Á th°ing yêuÁ bÇnh nhân, Á
ng°YiÁ vÙi nhau, khôngÁ thÝ jÁ hayÁ xem th°YngÁ hí. Làm °ác nh° thç thì ngoài viçcÁ iÁu trËÁ c n bÇnh, Á chúng taÁ còn chí
iÁu d°áng c n bÇnh, Á chúng taÁ còn
ch m sóc °ác ng°Yi bÇnh nữa. Thÿy ng°Yi khác bÇnh thì liÁn biçt rÓi mình cing
s½ bÇnh nh°Á míi ng°Yi. Ng°Yi ó bÇnh au, lo sã, hoang mang thì çn
lúcÁ chúng
taÁ bÇnh, cing có nhĩng nxi
au và tâm trçng giÑng nh° hí v-y thôi. Hôm nayÁ may m-nÁ còn °ác khĩe mçnh, chĩa trË ch m sóc
°ác cho ng°Yi bÇnh, ó làÁ ph°Ùc éclÙn cça mình. B±ng tâm ó Á chĩa bÇnh, ch m
sóc bÇnh thì ng°Yi bÇnh s½ cLm nh-n °ác tÿm lòng mình, hí s½ nh-n °ác sñÁ an çiÁ rÿt IÙn, Á cLm thÿyÁ an Õn,
không lo sã. B±ng tâm ó Á làm viçc thìÁ chúng taÁ s½Á nh-n thÿyÁ mình °ác làm ché không phÿi bË làm
công viçc. Tê ó, tâm thái làm viçc cça mìnhÁ tñ nhiênÁ cLm thÿyÁ thĩa
mái, nh¹ nhàng, an vui ché không phÿi làÁ cLm giácÁ cça
mÙtÁ gánh
n-ngÁ bË ai ó è lên vai
buÙc mình phÿi làm. B±ng cách ngh) ó, tâm thái ó Á làm viçc, ó làÁ chúng taÁ ang sÑng b±ngÁ thiçn tâm,
tê óÁ thiçn
phápÁ °ácÁ t ng tr°Bng.
SÑng b±ng tâm thiçn, pháp lànhÁ t ng tr°Bng, ó là cái phaoÁ an toànÁ céuÁ chúng taÁ bÙt
khÕ, °ác an vui trongÁ hiçn tçiÁ vàÁ mai sau.
Thÿy ng°Yi khác bÇnh, Á biçt mìnhÁ rÓi cing s½ bÇnh. Tê ó thÿy rõ thân
nàyÁ mong
manh, giç tçm, không chç th-t, tē ó không bám chÿp. Khi không bám chÿp
thân này, cLnh sÑng này thì cácÁ mê lÿm, Á khÕ não, Á rç rÑiÁ khác
s½ không có ra. Á Óng thÝi, Á chúng taÁ s½Á cLm thông, Á th°ing yêu, Á tôn trçngÁ ng°Yi bÇnh, tē óÁ thiçn c nÁ °ácÁ t ng tr°B
tr°BngÁ thìÁ chúng taÁ s½
°ácÁ an ÕnÁ và nhiÁuÁ lã lç.
Nçu ç duyên tçn sâu hçn thìÁ chuyên tuÁ thiÁn Ënh. KhiÁ trí lĩcÁ ç
IÙn thìÁ chúng
taÁ không còn bË các bÇnh
nãoÁ chi

phĩNi, °ácÁ tĩ doÁ tĩ tĩ, cêu giúpÁ míi ng°Yi, míi loài. Th¶y, nhìn,Á éng dảngÁ vàÁ tu t-pÁ °ác
nh° v-y làÁ chúng taÁ ã
biçt híc theo hĩnh cçAÁ éc Ph-t.

5.

Chçt là khÕ.

Khi i ra bÑn cía thành, c£nh thé t°Á thái tíÁ th¶y °ác ó là mùt ng°Yi chçt. Th¶y v-y,Á thái tíÁ liÁn nhìn lĩ vàÁ nh-n raÁ r£ng, ng
lúc mình

cing s½ chçt. Càng th¶y rõ sñ tĩm bã cçAÁ kiçp ng°Yi, chíÁ xu¶t trşnÁ cçAÁ thái tíÁ càng nung n¶u mánh liçt hĩn.

MÙi ngày nào ây còn liçt liçt, oanh oanh, sao bãy giÝ

chẾ còn mùt t¶m thân tái xanh, khô teo,Á b¶t ùng, ai làm gì cing không biçt. Bao nhiêu niÁm

vui,Á hĩnh

phúc, úng sai,Á ph£i trái... t¶t c£ Áu bỄ cuÑnÁ i theoÁ t¶m thân tro bãi,Á trß thànhÁ con sñ không. T-n m-tÁ chéng kiçnÁ và b
cho th-t kù mùi

th¶y t¶m thân này quá mĩng manh,Á kiçp ng°YiÁ quá

ngñn ngç, cõi Ýi th-t phù du, gi£ tĩm. Th¶m sâu °ác l½ th-t này thiÁ chúng taÁ s½ dết °ác nhĩngÁ mê lşmÁ và cácÁ phiÁn phéç

Hôm qua trên °Ýng raÁ ThiÁn viçnÁ tu t-p,

quý vỄ cóÁ nghe tinÁ mùtÁ thiÁn sinhÁ trongÁ jo trảngÁ mình au yçu, bçnh n-ng. Khi ra çn

ây thiÁ nghe

tinÁ vỄ ¶y qua Ýi rÕi. Sñ

viçc ¶y là mùtÁ ch¶n ùng,Á ánh thécÁ chúng tagiác t£nhÁ mĩnh

m½,Á tu t-pÁ miên m-t hĩn. MÙt ng°YiÁ bĩn cùng tu,

ngày nào cùngÁ nghe pháp, cùngÁ tăng kinh, cùngÁ tĩa thiÁn, bãy giÝ ph£i nh-m m-t chia tay rÕi. Và rÕi

mùt ngày nào ó không biçt sÙm hay muÙn, mxi mùtÁ chúng taÁ cing s½ có ngàyÁ lşn l°átÁ chia tay nhau. ó làÁ con °ÝngÁ n

không aiÁ tránh khĩ.

Th¶m sâu °ác nh° v-y tĩ kh-cÁ chúng taÁ s½

cóÁ ùng lĩcÁ nh° ai nh-c théc, ánh b-t d-yÁ tinh thşnÁ tinh t¶n tu t-pÁ mánh liçt ÁÁ thoát khĩÁ sñÁ chi phĩNiÁ cçA

cái chçt. ó làÁ chúng taÁ ã

híc °ác cách nhìn cçAÁ éc Thç tôn.

KhÕ nxiÁ cÑ t-tÁ muôn

Ýi cçAÁ chúng

taÁ v«n là hay quên nênÁ tu hànhÁ khóÁ tiçn bù. Hôm nay nghe ng°YiÁ huynh ÇÁ mình vĩa qua Ýi thiÁ phát tâmÁ dĩ dÙi,Á tu

VÁ nhà °ácÁ thÝi gianÁ sau,

do b-n rÙn vÙiÁ viçc làmÁ n

nên cái tin ó cing bỄ quên i, buÕiÁ nghe phápÁ hôm

nay cing không còn, ngàyÁ tu t-pÁ rÕi

cing qua i, tâm tuÁ yçu ùt, giác thì ít mà mê thì nhiÁu cho nên g-p c£nh

liÁn sanhÁ phiÁn não,Á cãi lUnÁ şm

şm. Nh° v-y làÁ chúng taÁ ã

quênÁ giác

ngÙ, không híc °ác iÁuÁ éc Ph-tÁ ã

hành, vĩa th¶y làÁ giác t£nh, không bao giÝ quên. NçuÁ giác ngÙÁ sâu s-c và luônÁ giác t£nhÁ ÁÁ tu hànhÁ thì

quý vỄ s½ luôn th¶y rõ sñ sÑng cçA mình vàÁ míi ng°YiÁ th-tÁ mong manh.

ChẾ cşn th¶y °ácÁ mùt phşn nhiÁ nh°

v-y thôi thì khi nhá g-p ai óÁ phỄ báng,Á chúng taÁ cing

s½ th¶y rõ cuÙc sÑng gi£ tĩmÁ mong manh, tê ó th°ing °ác ng°Yi hĩ mình và không

tranh cãi vÙi hí. S½ th¶y, nçuÁ cãi lUnÁ lĩ

vÙi hí, sanh raÁ gi-n dĩ, təc tÑi, rÕi ây nhá hí qua Ýi, mình i th m

ámÁ m-c cáÁ l-m. Khi nào là khi chĩi nhauÁ gi-n dĩ,

khi nào là lúc çnÁ chia buÕn, khóc lóc cho sñ ra i cçA mùt ng°Yi? Nçu th¶y

rõ °ác sñÁ mong manhÁ cçA

kiçp sÑngÁ con ng°Yi, th¶y °ác kho£ngÁ thÝi gian sÑng

và chçt kÁ c-n mùt bên thiÁ chúng taÁ s½Á t£nh giácÁ mĩnh hĩn, không bao giÝ có sñ tranhÁ cãi nhauÁ nĩa. Tranh cãi,Á gi-n dĩ

kia không tĩ làm chç °ác

chĩnh hí. Chĩnh khi angÁ gi-n dĩÁ hí

cing r¶t khÕ sß ché khôngÁ sung s°ÙngÁ gì.

Mình là ng°YiÁ t£nh táoÁ làm

chç °ác mùi th¶y rõ nênÁ thông c£mÁ và

th°ing hí,Á tÙi nghiçpÁ cho

ng°Yi ta. Th¶y °ác nh°Á v-y thiÁ chúng taÁ s½

th°ing °ác ng°Yi hĩ mình, không tjo nghiçp, không khÕ au. Luôn luôn th¶m sâu

nh° v-y làÁ chúng taÁ ã

khéo biçt híc theo hĩnh cçAÁ éc Ph-t, hĩnh cçA b-cÁ giác ngÙÁ rÕi. Híc theo hĩnh giác làÁ chúng taÁ °ácÁ giác ngÙ,Á gi£i thoát

mĩiÁ khÕ

não,Á mãi mãiÁ an

vui.

6. Á Xuýt gia.

Thái tíÁ trình bàyÁ tâm nguyÇnÁ xuýt gia, vua cha không cho,Á gia ìnhÁ không b±ng lòng. MÙt hôm, sau bữa tiÇcÁ linh ìnhÁ tr
ng°ÝiÁ ãÁ n uNngÁ say
s°a, không còn biçt gì. Nía khuya,Á thái tíÁ nhìn
thÿyÁ cung
nĩÁ n±m la liÇt. ±ng sau cça
v» 1p nghiêng n°Úc nghiêng thành là mùt cái thây n±m thē ra nh° xác ma, chân mùt
nị, tay mùt ngā, tóc rNĩÁ bù xù, n°Úc miçng nhuÁ nhoji. KhiÁ n tiÇcÁ ngonÁ chēng nàoÁ thì
bây giÝ lÙ v»Á mê man, gÙm ghiçt chēng ÿy.Á Sñ th-tÁ cçaÁ cuÚc ÝiÁ ang
diÁn ra rýt rōÁ tr°Úc m̄t, lòng nung nÿuÁ tim °ÝngÁ thoát khỒ càng dâng cao, nía êmÁ thái tíÁ quyçt ĘnhÁ v°āt thành iÁ xuýt
MÙt vĒÁ thái tíÁ l̄
trong cung vua, có ÿy ç tÿt cĒ nhĩng thē màÁ míi ng°ÝiÁ m̄
°Úc, có nhiÁu h̄jn rýt nhiÁu so vÙi nhĩng giÁ chúng taÁ ang
có, nh°ng mùt khiÁ nh-n raÁ bĒn chÿtÁ th-t
cçaÁ kiçp
ng°ÝiÁ làÁ giĒ dNĩ,
t̄jm bã,Á mong
manh,Á thái tíÁ liÁn
bĩ l̄j míi thē Á i t̄sm j̄o vàÁ tu t-pÁ °ác.Á Chúng taÁ hiÇn nay nhìn i nhìn l̄j chĒ có ba bNĩn
ng°Ýi,Á cça
cĒiÁ giũ l̄m làÁ vĒa çÁ n, có d° ch ng thì cing chút ít chē
không thÁ b±ng vua °ác, nh°ng l̄j bĒ nóÁ chi phNĩÁ và
khỒ s̄b quá chēng! Cing vì nhĩng thē ó mà ngày này buỒn, ngày kia vui, ngày nĩ
khỒ, xÙc xÇch ç thē hçt. ó là vì ch°aÁ giác ngÙÁ °ácÁ sñ th-tÁ cçaÁ kiçp ng°Ýi, ch°aÁ giác ngÙ °ácÁ bĒn chÿtÁ th-t
cça nhĩng thē t̄jm bã chung quanh cuÚc sNngÁ chúng ta.
Nçm trĒiÁ tr°Ýng Ýi,Á con ng°ÝiÁ ã
có °ác vàiÁ kçt lu-n, tuy khôi hài, nh°ng l̄j phĒn ánh úngÁ sñ th-t ang
xĒy ra: Khi ch°a c°Ùi thì chÓng nói vā nghe. C°Ùi nhau rÓi thì vā nói chÓng
nghe. SñngÁ vÙi nhaumÙtÁ thÝi gianÁ rÓi
thì vā chÓng nói nhauÁ mà cĒÁ xóm
làng ng°Ýi ta Áu ngheÁ ình ì. Có nhiÁu ng°ÝiÁ ban ÿukhỒÁ s̄j s̄jÁ thì cònÁ m̄c cá,
giÿu giçm. Nh°ng çn lúc khỒ quá, không giÿu nÕi nĩa nên phĒi th°a thiÇt Á xin
quý thÿy giúp á. Quý thÿy v«n th°Ýng khuyēn. Quý vĒ phĒi nhìn th-t kù Á thÿy
rōÁ bĒn chÿtÁ th-t cça cuÚc sNng, có v-y mÙi không bĒ
nó lĒa. ThíÁ mùt l̄sñÁ tìmÁ không gianÁ yên t)nh, bình tâm tĒnh trí Á nhìn vÁÁ cha m¹,
ông bà cça mình.Á X°a kiaÁ quý
vĒ cing có mùtÁ thÝi tr»Á trung
nh° mình, cingÁ m̄j mÙng,Á thēu dÇtÁ ç
thē... Nh°ng khi vÁ sNngÁ vÙi nhauÁ thànhÁ gia ình,
có con, có cháu rÓi thì cing chĒ lo làm, lo n ÁÁ duy tricuÚc
sNng chē có rĒnh âu Á ngŌi ó màÁ t̄j t°BngÁ nh°Á thÝi tr»Á con nĩa. Qua rÓi thÝiÁ t̄j t°BngÁ Ēo v̄ng, mÙiÁ nh-n raÁ sñ th-t cç
sNngÁ gia ìnhÁ trongÁ cuÚc ÝiÁ này chĒ là mùt sñ n°jng nhau Á sNng
mā thoi. ã có ông bà bNĩ m¹Á trĒi quaÁ cho
taÁ h̄ic lÿyÁ kinh nghiÇm,
nhìn úngÁ sñ th-tÁ Á
sNng úng, không bĒÁ t̄j t°BngÁ sai l̄smÁ cçaÁ tuŌi tr»Á thì s½ bÙt i °ác nhĩng nxi khỒ au
không áng có.
Sinh raÁ trong Ýi, không phĒiÁ nhÿt thiçtÁ ai cing phĒi có ôi b̄jn, phĒi cóÁ gia ìnhÁ mÙi sNng °ác. Có nhĩng ng°Ýi ÿy çÁ ngħ
không c̄sn sñ n°jng trĩa nào bên ngoài,Á mùt mìnhÁ hí
cing có thÁ tñ sNng Ōn Ęnh vàÁ tNt 1pÁ °ác
thì hí s½ khôngÁ c̄sn phĒiÁ có
ôi b̄jn hayÁ l-p gia ình. Nçu có ng°Ýi ch°a çÁ iÁu kiÇn,
ch°a thÁ sNngÁ mùt mìnhÁ thì
hĩ c̄sn có mùt ng°Ýi thē hai ÁÁ cùng chungÁ gÓng
gánh, lo cho nhau Á Ōn Ęnh cuÚc sNng, thç thoi.Á Sñ th-tÁ cça nó không có giÁ huyÁn ĒoÁ xa xôi nh° mìnhÁ t̄j t°Bng.
Cé nhìn vàoÁ cuÚc Ýi ã °ác sNng trĒi cçaÁ cha m¹,
ông bà mình thì s½ thÿy ra rýt rō.Á Thĩc tçÁ cuÚc
sNngÁ cça
quýÁ vĒ chĒ là mùt sñ n°jng
vào nhau ÁÁ xây d̄ngÁ cuÚc
sNng. Ng°Ýi này i buồn thì ng°Ýi kia i xe thŌ. Ng°Ýi nàyÁ lānh j̄oÁ thì ng°Ýi kia nÿu n...Á Rành rànhÁ mùtÁ sñ th-tÁ là
n°jng vào nhau ÁÁ xây d̄ngÁ cuÚc
sNng. Mĩi thēÁ t̄j t°Bng, dÇt mÙng lÙn lao cça thÝi non tr» Áu không
có th-t. BiçtÁ v-y thìÁ quý
vĒ tr» nên bình tâm Á thÿy ra và luôn ghi nhŪ r±ng, trong cuÚc sNng, quý vĒ

không thã sÑngÁ mùt minhÁ thì
 có ôi bìn cing chÉ Á n°ing vào nhauÁ xây dñngÁ sñ
 sÑng thç thôi, không có gì giÑng nhĩngÁ Ɣo t°BngÁ xa
 xôi nh° minh ngh).Á Nçũ khôngthÿ rõ nh° thç, suÑt ngày céÁ thêu dÇtÁ tç t°BngÁ nhiÁu quá thì s½ bỄ nó lĩa gçt mình,
 chính nó s½ °a mình i çn khỒ au. Bßi khiÁ Ɣo t°Bng, dÇtÁ tç t°BngÁ là
 ánh mÿt i cái thÿy biçtÁ sñ th-tÁ vÁÁ cuÙc ÝiÁ này, ánh mÿt mình,Á yçu uÑi,
 bỄ cuÙc sÑng lĩa gçt, °a çn các khỒ au. Còn nçũ quý vỄ thÿy rõÁ sñ th-tÁ cuÙc sÑng rÓi thì ẽngÁ tç t°Bng,
 céÁ bình
 th°ÝngÁ mà s-p xçpÁ mí viÇc,
 céÁ bình dỄ,
 Ôn Ễnh mà sÑng thì tâm mình s½ °ác Ôn Ễnh, khôngÁ dao ùng.
 DoÁ bình
 t)nh, khôngÁ dao ùngÁ nên
 cóÁ nghỄ lĩc.
 Hôm nào ó láÁ mÿt lòngnhau thì mình cingÁ cƔm thÿyÁ bình th°Ýng.Á Mlí ng°ÝiÁ có niÁm ná,Á vui v»Á thìÁ chúng taÁ cingÁ c
 BÁ hoàn cƔnhÁ nào, g-p cái giÁ chúng taÁ cingÁ bình th°ÝngÁ hçt.
 Tẽ ó, các cái khỒ s½ không çn °ác vÙi mình nĩa.Á Nçũ khôngÁ nh° thç,Á chúng taÁ s½ bỄÁ au khỒÁ dài dài. MÙt iÁu nĩaÁ
 taÁ có
 sÑngÁ hçt
 lòng, cóÁ ham muÑnÁ và
 dÑcÁ hçt séc,
 cóÁ hoàn hƔoÁ 100%, nh°ng khi nh-m m-t, nhĩng thé ó
 mình khôngÁ mang theoÁ °ác.
 MÙi biçt, míi thé trên Ýi này nó chÉ có mùtÁ giá trỄÁ nhÿt ỄnhÁ nào
 ó thôi. Nh°ng nçũÁ chúng taÁ v-tÁ kiÇt séc,
 em trín cƔ cuÙc sÑng này ÁÁ theo uÕiÁ nhĩng
 thé mà mình khôngÁ em theoÁ °ác,
 nó s½ không cònÁ giá trỄÁ khi
 mình nh-m m-t, nh° thç thìÁ lãng phíÁ quá.
 ó làÁ chúng
 taÁ ã Nt thiêu sñ sÑng,
 thiêu rãi mùtÁ giá trỄÁ IÙn
 laoÁ cƔ ÝiÁ mình Á uÕi theo mùt thé tçm bã,Á mong manh.
 Á ýÁ mùt chút s½ thÿy, nhĩng ng°Ýi nào cùng trang lĩa vÙi
 mình, nh°ng híÁ iÁm çm, nh¹ nhãng,Á tỄnh táo, luôn t°çi vui, chan hòa mà v«n Ễnh t)nh.
 Khi g-pÁ nghỄch
 cƔnh, ng°Ýi ó không dẢ khỒ, và ai khỒ s½ tìm tÙi hí Á s» chia. Ng°ác lçj,
 nçũ ng°ÝiÁ tç t°Bng, bÓng bÙt,Á l ng x ngÁ IÙn xÙn, vÙiÁ vÙi vàngÁ vàng,
 dÁÁ hĩc
 òiÁ theo nhĩng thé bên
 ngoàiÁ xã
 hÙiÁ thì nh° ng°Ýi mÿt à,
 ùng mùt chút viÇc là yçu xiù liÁn, sÑng không muÑn nÕi. Nçũ thÿy rõ nh°Á v-y thìÁ chúng taÁ s½ Ễnh t)nh, Ôn Ễnh °ácÁ cu
 nhĩng théÁ tç t°Bng,
 v» vYi lĩa gçt Á rÓi phçi chỄu khỒ au mùt cách áng th°ingÁ vô ích.
 Cùng mùt sñ viÇc xƔy ra, nçũ lòng taÁ an t)nhÁ thì thÿy rÿtÁ bình th°Ýng,
 không có gì áng cƔ, míi chuyÇn v«n nh¹ nhãng,Á vui v».
 Nh°ng nçũ u g-p lúc lòng mình b-n RÙn thì míi théÁ r-c rÑiÁ có ra,Á sñ thÁÁ trß nênÁ phéc tçp,
 rÑi r-m, khỒ au. MÙt thoáng tâm an,Á chúng taÁ ã
 cƔm nh-n °ácÁ giá trỄÁ -c biÇtÁ nh°
 thç. HuÑng nĩa chân trÝiÁ giác ngÙÁ trín v'n,Á giá trỄÁ ó
 IÙn lao biçt d°Ýng nào! Nçũ ai ó ã có lšnÁ kinh nghiÇmÁ giá trỄÁ cça
 sñÁ an
 t)nhÁ tuyÇt Ñi, thã nghiÇm °ác chân trÝiÁ giác ngÙÁ thì s½ cƔm nh-n °ácÁ giá trỄÁ IÙn lao kia, s½ thÿy rõ cuÙc sÑng cçaÁ c
 ày chÉ là mùt khoƔng Á
 mìnhÁ hoàn
 thànhÁ sñÁ giác ngÙ,
 làm mùt khoƔngÁ giác ngÙÁ trên
 ch-ng °ÝngÁ giác ngÙÁ lâu dàiÁ cça
 mình. ó là viÇc chính, míi thé còn lçj chÉ Á Ôn Ễnh cuÙcÁ sÑng tçmÁ thÝi thôi, không có gì IÙn lao cƔ.
 KhiÁ thái tíÁ còn
 B trong cung iÇn, có şy ç nhĩng thé mà ng°Ýi ÝiÁ ham muÑn,
 nh°ng Ngài lçjÁ cƔm thÿykhông có gì áng Á vui cƔ. NgàiÁ quyçt ỄnhÁ giã tẽ míi thé, v°át thànhÁ xuÿt giaÁ tşm ço. Nçũ ch°a ç
 míi
 thé Á iÁ xuÿt gia, còn sÑngÁ trong ÝiÁ thì

nên nhìn nh-n cho rõ. bñn chñt th-t
 cça míi thê và Ęnh t)nhÁ trß ljiÁ Ā
 bÙt i sĩ dñnh m̄c, sĩÁ chi phñiÁ cçaÁ cuÙc Ýi,
 cuÙc sĩNg s½ bÙtÁ au khÕ. ó là quý vĒ ã khéo léo v-n dđng Ā híc theo
 phşn nàoÁ công
 hñnhÁ cça ěcÁ tē phãÁ chúng ta.

7.Á Híc jô.

Thái tíÁ ãÁ trĒi quaÁ quá

trình tşm jô vàÁ híc jôÁ vÙi

nhĩÁu vĒ tiên nhjn. Nhñng gì các vĒ tiên nhjn chéng °ăc thì Ngài Áu chéngÁ jt °ăc.

Dù v-y, NgàiÁ nh-n thşyÁ nhñng

sß chéng ó v«n ch°a phĒi là chxÁ rñt ráo, ch°a xéng ý nhñng gì NgàiÁ mong mĩ.

Vì thç Ngài ã tē giã và tim çn cÙiÁ BÓ ÁÁ ĀÁ thiÁn Ęnh.Á Cuñi cùngÁ jt °ăcÁ jô quĒ.

SĩÁ quyçt

tâmÁ cça ngài ã choÁ chúng taÁ bài híc, mÙt khi ãÁ híc jô,Á tu hànhÁ thì phĒi tim úng °Ýng, híc hiẤu rÓi
 phĒiÁ t°

duyÁ vàÁ thñc hànhÁ çn nji çn chñn ché không phĒi híc

cho có, làm nĩa vÝi. Có khi do hÝi hất, thiç uÁ tính t°Á duy

chñn chñn nên quá dđ dàngÁ tin t°şng. NgheÁ quĒng cáoÁ là

tin liÁn, ảng cái gì mình cing tin °ăc hçt. Nghe nhiẤu ng°ÝiÁ Ón ãiÁ iẤu gì óÁ hay hayÁ là tin ngay mà thiç u i sĩÁ cân nh̄c,Á

chñn. Dđ tin thì cing dđ quên vàÁ thñc hànhÁ cing

thiç u sĩ mñnh m½,Á dết khoátÁ nên

không i çn âu cĒ. Khi nghe mÙt iẤu gì ó,Á chúng taÁ phĒiÁ t° duyÁ coi có úng chánhÁ lý không,

iẤu ó có mạng lji niÁmÁ an ljcÁ cho

mình vàÁ míi

ng°ÝiÁ hay không, có °a çn

sĩÁ giác

ngÙÁ giĒi thoátÁ hay

không, rÓi sau ó mÙi tin vàÁ éng dđng,Á thñc hành. éng gşp gáp,Á vÙi vàng,

dđ tin. Nç u nghe rÓi tin vàÁ thñc hànhÁ liÁn

thì th°Ýng là chĒ °ăc mÙtÁ thÝi gianÁ thoi,

sau ó sĩÁ cĒm thşyÁ chán

mĩ, bĩ cuÙc, không làm nĩa và i tim cái khác mÙi lji hjn.Á Cuñi cùngÁ cĒ ÝiÁ không °ăc gì cĒ, ch°a nói çn viçc lşm

°ÝngÁ ljc

lñi. ó là do thiç uÁ t° duyÁ °a

çnÁ niÁm

tinÁ không vñng, d«n çnÁ chí nguyçnÁ cça mình khôngÁ dết khoát,

khôngÁ kiên

quyçtÁ nên không °a çn kçt

quĒ nào cĒ. °ăc nh° v-y là quý vĒ ã biçt híc theo cáchÁ l-p chíÁ tşm jô vàÁ tu t-pÁ cçaÁ ěc Ph-t. Khi iÁ híc jôÁ thì

phĒi tim cho úngÁ con °Ýng. KhiÁ tim racon °ÝngÁ úngÁ chân lýÁ rñt ráoÁ rÓi thì phĒi gan dji,Á kiên quyçtÁ thñc hànhÁ cho
 thÁ Ngài

ã híc qua và thşy rõ nhñng sß chéng Ngài ãÁ jt °ăcÁ ó

ch°a phĒiÁ rñt ráo, ch°aÁ áp éngÁ úng

nh° nhñng gì Ngài ảng kh̄c khoĒi trong lòng nên ã tē giã,Á quyçt tâmÁ çn cÙiÁ BÓ ÁÁ tíá thiÁn.

Ngài nói rşng, nç uÁ nh° khôngÁ chéng jôÁ thì

thà bĩ thân xác ngay cÙiÁ BÓ ÁÁ ché

khôngÁ éng

d-y. ó là mÙt sĩÁ quyçt tâmÁ mñnh

m½ vàÁ dết

khoát. NhÝ v-y, çn êm thê bñn m°ji chín, khi sao mai vĩa míc thì Ngài

ã chéng °ăcÁ jô quĒÁ BÓ ÁÁ viênÁ mñn.

Nç u có °ăc tâmÁ kiên quyçt, mñnh m½,Á dết khoátÁ nh°Á v-y thìÁ ch̄c chñnÁ rşng,Á chúng taÁ cing sĩÁ có nhñng b°Ùc tiçnÁ á

kÁÁ trongÁ công phuÁ tu t-pÁ cça mình.

8.Á Thành jô.

Lúc vĩaÁ thành jô, Ngài v«nÁ ngÓi yênÁ d°Ùi

cÙiÁ BÓ ÁÁ suñt bĒy ngày ĀÁ khám pháÁ sĩ sâu mşu trongÁ thiÁn ĘnhÁ mà Ngài ã chéng °ăc. Có nhiẤu ng°Ýi

không hiẤu Ngài ngÓi làm gì, nh°ng khiÁ chúng taÁ ãÁ ngÓi thiÁn,

ãÁ tu t-pÁ cóÁ tiçn bÙÁ rÓi

thì rşt dđ thâm hiẤu iẤu này. Ầy là iẤm màÁ chúng taÁ cşn phĒiÁ l°u tâmÁ híc

t-p. NhiẤu lúc mìnhÁ ngÓi thiÁnÁ thşyÁ an ljcÁ mÙt chút là vÙi mềng quá, xĒ thiÁn ra

i khoeÁ lung

tungÁ cho là ã chéng jt

cái gì ó rÓi. Trong khi óÁ ěc Ph-tÁ ãÁ thành Ph-t,

ãÁ thành

tñuÁ qu£ vĒÁ viên mãnÁ mà
 Ngài v«nÁ ngOì
 yênÁ lji ÁÁ khám pháÁ cho tÙt cùng sñ sâu mŞu trong ó. Bßi
 vì cái tâm sâu mŞu ó rñtÁ vi diÇu, cao siêu và rÙng lÙn vô vãn.Á N¿u khôngÁ chính chñ thì không thã nào thã nghiÇm
 thÿu áo suñt thông hçt °ác. Có nhiÁu vĒÁ ThiÁn s°Á tr°Ùc
 sau ngÙ çn m°Yi mÿy lŞn mà v«n cònÁ dâng côngÁ miên
 m-t. Khi ch°aÁ thành Ph-t thì viÇcÁ giác ngÙÁ ÿy
 ch°a xong. Cho nên khiÁ tu t-p thiÁnÁ Ēnh,
 có thã nh-nÁ b£n tâmÁ rOì
 thì cingÁ cŞn
 ph£i l-ng l½Á tiçp tácÁ miên
 m-tÁ công
 phu. N°ing theo à tiçn ó, ngay chx c£m nh-n ó, sñng th³ng b±ngÁ sñ thã nghiÇm
 ó ÁÁ chúng
 taÁ tu tiçn thêm, nh° v-y s½Á vãng vàngÁ tiçn mãi. N¿u mÙi °ác mùt chút thì lo
 i khoe, i nói rOì cho là ãÁ chéng cÁ thì
 s½ làmÁ ch°Ùng
 ngjiÁ con °ÝngÁ tiçn
 jô và sanh nhiÁuÁ bÇnh hojn. Nh° là cho mình ãÁ chéng jôÁ rOì nên không cŞnÁ tinh tñnÁ công phuÁ nĩa. Nh°ng không biçt
 jô theo
 kiÁu ó là bào chia cho cáiÁ cñ t-tÁ l°YiÁ tu hànhÁ cça mình rOì làm biçng không chĒuÁ công phuÁ Ą °ácÁ tiçn bÙÁ hjn nĩa.Á
 chéng thì liÁn
 thànhÁ ch°Ùng
 ngjiÁ c£n trßÁ b°Ùc
 tiçn jô cça mình. MÙt iÁu quanÁ trng khôngÁ kém
 là khiÁ chúng
 taÁ i nói ra mình ãÁ chéng cÁ nh° thç thì có chxÁ khßi tâm.
 ó làÁ iÁu
 kiÇnÁ Á ch°Ùng duyên ùa tÙi
 khiçn cho mình bĒÁ ch°Ùng ngji, khóÁ công phuÁ Ą
 °ác tiçn hjn. Cho nên cŞn nhŨ r±ng, khi ãÁ viên thànhÁ jô qu£, ãÁ thành Ph-tÁ rOì,
 nh°ng mùtÁ tuşn lÁÁ şuÁ éc Ph-tv«nÁ ngOì yênÁ ÁÁ tiçp tácÁ khám pháÁ sñ
 sâu mŞu, cái £o diÇuÁ mênh mông,Á sâu xaÁ trong
 jô c£ Ngài ã chéngÁ jt °ác. Ai tềng çn trong ó rOì mÙi thÿy rõ °ác
 ây qu£ là mùt iÁu rñtÁ tâm c, không thã thiçu khiÁ chúng taÁ ã cóÁ công phu,
 có b°Ùc tiçn, có chx sñngÁ c biÇt. Trên °ÝngÁ híc jôÁ vàÁ tu t-p,Á chúng taÁ cŞnÁ l°u tâmÁ híc
 theo iÁuÁ éc Ph-tÁ ãÁ éng dângÁ thñc hành.
 Ph£iÁ th-n
 trng,Á iÁm jmÁ ÁÁ dâng côngÁ tu t-pÁ choÁ tÙi njiÁ tÙi
 chñn. Không nên mÙi °ác chút ít mà cho là ãÁ jt °ácÁ ç
 rOì, nh° thç s½Á ng n c£nÁ b°Ùc
 tiçn cça mình, th-t rñtÁ lãng phí, áng tiçc!
 Tuşn thê hai, Ngài i ra ngOì ngayÁ vĒ trÍÁ ngòi tháp bên trái bãy giÝ và nhìn vÁ
 cÙiÁ bó ÁÁ mùtÁ tuşn lÁÁ không
 chÙp mñt Á tĩÁ lòng biçt jnÁ cÙi
 cây ãÁ che
 chßÁ cho mìnhÁ thành jô.Á éc Ph-tÁ không quên mùt jn nhĩ dù ó chĒ là ng°Yi
 mùt lúc xâu chĒ qua kim dùm. Nh°ng vì sao Ngài ljiÁ c biÇtÁ biçt jnÁ cây bó ÁÁ tÙi mùtÁ tuşn lÁÁ ngOì nhìn nh° v-y? Bßi vì
 mát,Á che chßÁ cho NgàiÁ tía thiÁnÁ Ą thành °ácÁ jô qu£.
 Vì sao nji giúp cho mìnhÁ thành jôÁ qu£
 lji °ácÁ c
 biÇtÁ biçt jnÁ nhiÁu
 nh° v-y? N¿u ai ãÁ dâng côngÁ tu t-pÁ mùt
 cáchÁ rñt
 ráo, có kçt qu£, quý vĒ s½ thÿy rõ iÁu này. Ví dẫ ch° t ngÁ niÁ Ç tíÁ ai
 cing kính quýÁ Hòa Th°ängÁ tôn s°, ai cingÁ biçt jnÁ Hòa Th°ängÁ ã
 dÿ dx, chĒ choÁ con °Ýng tu t-pÁ Ą
 thoát khO, ai cing nói r±ng,Á n¿u khôngÁ g-pÁ Hòa Th°ängÁ thì không biçtÁ cuÙc ÝiÁ mình ra sao, s½ trôi dÿt nh° thç
 nào... Nh°ng Ñi vÙi nhng vĒÁ nh-p thñtÁ cóÁ tiçn bÙÁ áng kÁÁ çn trình bÿch lênÁ Hòa Th°äng,
 ch°a nói nên lYi là ã b-c khóc, ho-c có vĒ thì c°Yi òa bßi sñ c£m nh-nÁ jô lýÁ chân th-tÁ hòa cùngÁ lòng biçt jnÁ sâu xa,Á vô h
 C£m nh-nÁ ân écÁ có méc ù thì còn nói °ác, nh°ng n¿u
 sâu sç hjn thì ch°a thñt nên lYi ã phá c°Yi, b-c khóc. KhiÁ chúng taÁ éng dângÁ lYi dÿ cçaÁ Hòa Th°ängÁ ÁÁ tu t-pÁ mùt
 cáchÁ triÇt
 Ą, có sñÁ tiçn bÙÁ áng kÁÁ thì
 s½ c£m nh-n °ác sâu sçÁ lòng tĒÁ cça

Ngài ã dÿ dx, ã ban choÁ mình,
 mÙi c£m nh-n sâu s`cÁ con °ÝngÁ Ngài
 ã chÉ dÿ cho mình là nh° th¿ nào. Và càng ti¿n sâu thì sĩ c£m nh-n ó càng
 sâu kín, càng mÿnh m½ trongÁ nÙi tâmÁ khi¿n
 choÁ ch°
 T ngÁ Ni ph£i b-c khóc ho-c
 b-c c°Ýi. ChÉ có khi ãÁ giác ngÙÁ mÙi
 c£m nh-n sâu s`c và h¿t °ácÁ ý vÉÁ cçaÁ jo lýÁ chân th-t,
 c£m niÇmÁ sâu
 xaÁ ¿n nÿ ã giúpÁ chúng taÁ thành nên jo c£ ¥y. Cho nên sau khiÁ thành jo,Á éc Ph-tÁ ã ngÓi nhìn cÙiÁ bó ÁÁ mùt tu§n
 Không phÉiÁ bi¿t jnÁ bình th°ÝngÁ mà Ngài c£m nh-n sâu s`c nÿ Ngài ngÓi
 °ácÁ thành
 jo. Chính sĩÁ thành joÁ này
 nên Ngài mÙi có sĩ c£m nh-n vàÁ bi¿t jnÁ sâu
 s`c ó.
 Ngài Trích Thçy nói có ba hÿngÁ Ç tí.
 Hÿng b-c th°ãng là n°ing theoÁ Ýi dÿ cça th§yÁ màÁ ti¿n bù,
 v°jn lên. Hÿng b-c trung là khen ngàiÁ lòng tẽÁ bi
 cça Th§y mình. Hÿng b-c hÿ thìÁ lái dãngÁ uy tínÁ cça
 th§y mình. Ng°Ýi n°ing theoÁ Ýi dÿ cça th§yÁ Á
 tu ti¿n, ÁÁ giác ngÙÁ thì
 ngài Trích Thçy nói ó là hÿngÁ Ç tíÁ b-c
 th°ãng. ChÉ khi nào n°ing theoÁ Ýi dÿ cça Th§yÁ mình
 ÁÁ công
 phuÁ tu t-p,Á chúng taÁ mÙi
 thÁ nh-nÁ sâu
 xa sĩÁ giác ngÙ. Có tu ti¿n °ác nh° th¿ thìÁ chúng taÁ mÙiÁ c£m ÙngÁ vàÁ bi¿t jnÁ sâu xaÁ °ác. ó mÙi xéng áng là ng°ÝiÁ
 mình. Ð áyÁ chúng taÁ híc °ác mùt iAuÁ tr¿ng y¿u,
 muNnÁ bi¿t
 jn mùt cáchÁ sâu xaÁ Nÿ
 vÙiÁ éc
 Ph-t, vÙi ch° TÕ, vÙiÁ Hòa Th°ãngÁ tôn s°Á thìÁ chúng taÁ ph£i khéo v-n dãng Ýi dÿÁ cça quýÁ ngài ÁÁ dãng công,
 ÁÁ tu
 hànhÁ mùt cáchÁ triÇt Á.
 Nh° th¿Á chúng
 taÁ mÙi có °ác mùt sĩÁ ti¿n bùÁ th¿c sĩ tẽÁ nÙi tâm,
 mÙi c£m nh-n sâuÁ s`c cáiÁ jn
 lÙnÁ vôi vúiÁ cça quýÁ ngài Nÿ vÙi mình. Càng tu ti¿n,Á chúng taÁ càngÁ thông c£m, càngÁ tẽ biÁ vÙiÁ míi ng°Ýi,
 muNn giúp cho ng°Ýi khác cing °ácÁ ti¿n bùÁ nh°
 mình. KhiÁ tu hànhÁ ti¿n bùÁ áng kÁ, tâm mình tr¿ nênÁ qu£ng j,
 c£m nh-n °ác mùt niÁmÁ an lÿcÁ nh¹
 nhàng,Á tinh
 t¿,Á sâu xaÁ thìÁ chúng taÁ s½ c£m nh-n r£t rõ và bi¿t tẽng cái jn
 nh¿ khôngÁ thi¿u sót. ó làÁ chúng taÁ ã
 híc °ác hÿnhÁ bi¿t jnÁ vàÁ Án jnÁ tẽ mùt tâm thÁÁ giác ngÙÁ nh° quý Ngài.
 9.Á Ni¿t bàn.
 Lúc s`pÁ thÉ tẾch,Á éc Ph-tÁ vào
 rãng sala, d°Ùi cây song thí vàÁ thÉ tẾch. Vùng ó là mùt nÿi r£t nghèo cça ¥t n°ÚcÁ ²n ù.
 Vì saoÁ éc
 Ph-tÁ lÿi chín mùt nÿi
 nghèo nh° v-y Á thÉ tẾch? Song song vÙi nhiÁuÁ lý dotrong
 kinhÁ diÁn
 t£, có mùtÁ lý doÁ chúng taÁ c§nÁ l°u tâm.
 B£i ó là nÿi khó kh n,Á nghèo khÕ,Á lÿc h-uÁ cho
 nênÁ éc
 Ph-tÁ chín nÿi ¥yÁ thÉ tẾchÁ Á gieo duyên cho vùng ¥t ó. KhiÁ míi ng°ÝiÁ ¿nÁ chiêm báíÁ Ngài,
 ng°Ýi dân nÿi ó °ác h°Bng ph°Úc ho-c sanhÁ tín tâm,Á thiÇn c nÁ t ng tr°Bng,Á d§n d§nÁ i
 ¿nÁ giác
 ngÙ. N¿u ng°ác lÿi, ngài chín ¿nÁ trung tâmÁ mùt
 thành phNn lÙn ÁÁ thÉ tẾchÁ cho
 nhiÁu ng°Ýi ¿n vi¿ng mình Á mình °ácÁ nÕi ti¿ng, lo ám cho mình °ác lÙn lao, §y ç... V-y
 là Ngài ã vì mình, ã chín cho mình rÕi. Còn ±ng nàyÁ éc Ph-tÁ ã chín nÿiÁ nghèo khóÁ nh¥t ÁÁ thÉ tẾch,
 Á mang lÿiÁ lái lÿcÁ cho
 dân chúng khó kh n. ó là Ngài ngh) ¿n ng°Ýi khác mà chín choÁ míi ng°Ýi,
 là mùt sĩÁ quên mìnhÁ mà

ng) ỉn choÁ chúng sanh, là mÚt sĩ dẏn thân thĩc sĩ. HiÇn nay phŞn

ôngÁ chúng

taÁ °ác phân công iÁ âu óÁ Á làm viÇc thì thích chín chxÁ giàu sang,Á tiÇn nghiÁ Á c°ng chịu tĩ ngã,Á phác vẢ cho tẏmÁ Ng°ác lị, nỈu ng°Yi

có tâm th°jing ng°Yi, vì ng°Yi khác khó khÕ Á làmÁ tề thiÇnÁ thĩc sĩ thì s½ muỠnÁ i vàoùng

nào ó th-t khó kh n, nghèo thiỈu. Dù nị ó dân còn thiỈuÁ v n hóa,

không biỈt cáchÁ xí sĩÁ tỈt,

không biỈtÁ mang ỉnÁ mình,Á Ýi sĩNgÁ còn dị dáy, b©n thỂu, còn mẏt vÇ sinh,

c; sẢ v-t

chẏtÁ tÓi tÇ, không °ácÁ tiÇn nghi, i ỉn ó s½Á vẏt vẢ cho mình, nh°ngÁ chúng taÁ v«n rẏt thích i ỉn nị ẏy. ó làÁ chúng ta

ché không ngh) vẢ

mình, không thích quan trỉng mình mà chỂ ngh) vẢ ng°Yi khác khÕ, ng°Yi ang cŞn

mình giúp. V-y là ã biỈtÁ quên mìnhÁ Á phảng sĩ,

Á dẏn thân, Á cho ra mÚt cách thĩc sĩ. ó làÁ chúng taÁ ang híc theo hịnh Ph-t. Còn ngh) vẢ

mình nhiÁu quá thiÁ trái vUiÁ hịnh

Ph-t, là không °ác niÁm vui nh°Á éc Ph-tÁ ãÁ ỉt °ác.

Nói gì ỉn chuyÇn xa xôi, chỂ cŞn lên xe là chín chx tỈt

nhẏt cho mình, còn ng°Yi khác thiÁ m-c kÇ. Vào nịÁ công sẢ thì

chín viÇc dẢ dằng, nh¹ nhàng nhẏt, còn viÇc khó kh nÁ n-ng nhícÁ thì Á ó, ai làm thì làm... Xét lị s½

thẏy, mxi mÚtÁ ý niÇmÁ hay

hành ùng nhỈ,Á con ng°YiÁ th°Yng

ng) vẢ mình, vì mình nhiÁu hịnh là ngh) ỉn ng°Yi khác hay t-p thẢ. Vì thỈÁ chúng taÁ khó có °ác niÁm vui trong cuỦc sĩNg.

Nhĩng viÇc này rẏt gŞn, quý vỂÁ chiêm nghiÇmÁ lị

s½ thẏy híc theo không khó.Á Thí dẢÁ chiÁu

nay quý vỂ rÝiÁ thiÁn viÇnÁ vẢ

lị thành phỈ ã Nụng, vẢ nhà mình. ThỈ là xuỠng phà mìnhÁ tranh thÇÁ chín chx mát nhẏt Á ngÓi, ai làm giÁ m-c kÇ,

nh° v-y là ngh) cho mình, là ch°a híc °ácÁ công hịnhÁ cÇa

Ph-t, không có °ác niÁm vui cao th°āng. Ng°ác lị,Á chúng taÁ ngh) r±ng, chx ó ai cing thích hỈt.

Mình ngÓi lên óÁ cỂm thẏyÁ mát m»Á thích thúÁ nh°

thỈ nào thì ng°Yi khác ngÓi vào ó cing s½ cỂm nh-nÁ thích thúÁ nh° v-y. Ng°Yi khác ngÓi vào ó hí °ác

vui là mìnhÁ cỂm thẏyÁ vui

cho nên chx mát, chx yên ó mình mÝi quý vỂ IỦn tuỠi ngÓi, riêng mình còn khỂ

mịnh thì éng ngÓi vào âu cing °ác. V-y là ã biỈtÁ híc hịnhÁ không ngh) cho mình mà chỂ ngh) cho

ng°Yi khác và dẢ có °ác niÁm vui cao th°āng.Á T°jing tĩ, lên xe,Á tranh thÇÁ chín

cái ghỈ nào tỈt và êm Á ngÓi tr°Úc, ó là ngh) cho mình, làÁ chúng taÁ ch°a híc °ác hịnhÁ tề biÁ cÇaÁ éc Ph-t. NỈuÁ chúng ta

tỈn, nh¹ nhàng, biỈt r±ng chx mình thích thì ng°Yi khác cing thích. Nh°Yng chx

ó cho ng°Yi khác °ác ngÓi, híÁ cỂm thẏyÁ vui

là mình vui, còn mình thì ngÓi chx nào cing °ác. ó làÁ chúng taÁ ãÁ thẢ hiÇn ịo lýÁ ngayÁ Ýi sĩNgÁ rÓi. Khi khôngÁ tỂnh giá

iÁu này thiÁ chúng taÁ th°Yng

coi trỉng mình quá. Vì thỈ lòng mình trỈ nên nhỈ h¹p,Á Ýi sĩNgÁ ích k±,

nhỈ nhoi, tề ó cuỦc sĩNg dẢ sanhÁ phiÁn phéc,Á bĩc bUi,Á khÕ nào.Á NỈu khôngÁ coi

trỉng mình quá thì tỈÁ chúng taÁ cỂm thẏyÁ không

có gì quan trỉng,Á cŞn thiỈt. Tề ó lòng tỈÁ mỈ rỦng,

th°YngÁ ban

choÁ ng°Yi khác nhĩng gì tỈt

nhẏt, vUi mình thiÁ bình th°Yng, nh° thỈ nào cing °ác. Khi ban °ác cho

ng°Yi khác nhĩng iÁu tỈt thiÁ chúng taÁ cỂm thẏyÁ rẏt

vui. NiÁm vui này rỦng IỦn, cao th°āng.

Có lŞn

mÚt vỂ giáo s° ỉn hỈ quý thŞy:

- Th°a ThŞy, khi mình giúp cho ng°Yi khác mÚt iÁu tỈt

thì ó làÁ viÇc thiÇn. úng rÓi. Nh°ng ó chỂ làÁ quan niÇmÁ thiÇn thôi ché âu có gì Á tr-c nghiÇm

°ác nó là thiÇn. Ho-c có ng°Yi làm mÚt viÇc không tỈt thì ó là ác. Thì cing

là mÚtÁ quan

niÇmÁ thôi.Á NỈu khôngÁ cóÁ quan niÇmÁ ó

thì âu phỂi thĩc là ác? Nh°Á v-y thiÁ dĩa vàoÁ âu

Á biỈt viÇc ó là thiÇn hay ác?

Câu hỈ rẏt hay, giáo s° cho r±ng tẏt cỂ hành ùngÁ thiÇn ácÁ trên Ýi chỂ là mÚtÁ quan niÇm.Á NỈu khôngÁ cóÁ quan niÇmÁ t

có?Á NỈu khôngÁ cóÁ quan niÇm, không có c n cé thiÁ thiÇn ácÁ l«n IỦn.Á CuỠi cùng con

ng°YiÁ làm thiÇn và làm ác

giỠng nhau sao? NỈuÁ v-y thiÁ hxn lojnÁ làm

sao?

Quý thŞy

nói:

- NỈu giáo s° chỂ nhìn theoÁ hiÇn t°āngÁ bên ngoài thì úng nh° giáo s° nói,Á thiÇn ácÁ chỂ làÁ quan niÇmÁ thôi. NỈu muỠn tr

thiÇn và ác

thì giáo s° phĐi nhìn ljiÁ nÙi tâm.Á c n cé vàoÁ ó

thì s½ thÿy rành r½ °ác.Á Cả thÁ, khi làm mÙt viÇc gì ó mà khiÁ tÉnh táoÁ lji, bình tâm lji,Á chúng taÁ tñÁ cEm thÿyÁ trong

lòng mìnhÁ xao xuyçn, khó chÈu, không xéng áng, khôngÁ an Õn,Á cEm giácÁ thÿy sao mà mình làm mÙt viÇc ghê gÙm

quá v-y, thÿy mìnhÁ thÿp hèn, dÁ sã... Tÿt cÉÁ cEm giácÁ ó choÁ chúng taÁ nh-n biçtÁ viÇc làmÁ tr°Ùc ó là ác, không °ác thì

làm mÙt viÇc gì ó mà khiÁ tÉnh táoÁ lji,

bình tâm lji màÁ chúng taÁ tñÁ cEm thÿyr±ngÁ viÇc làmÁ ó rÿt xéng áng,Á cEm thÿyÁ vui nè nh¹ trong lòng, khôngÁ xao xuyçn,

thÿy cuÙc sÑng cóÁ ý vÈ,

khôngÁ cEm

thÿyÁ trái vÙiÁ lòng

mình, không há thÿyÁ xÿu hÕÁ vÙiÁ míi ng°Ýi...

Tÿt cÉ những biÁu hiÇn ó choÁ chúng taÁ biçtÁ viÇc làmÁ tr°Ùc ó là hiÁn thiÇn. Sñ cEm nh-n

ó, cái tâm ó không ai có thÁ chñi cãi hayÁ trñn tránhÁ i

âu °ác. Hôm nào giçt ng°Ýi vÁ là thÿy trong lòng run, khó chÈu liÁn, làm saoÁ chiy trñnÁ i âu °ác vÙi tâm trjng ó! Chính

cái tâm ÿy choÁ chúng taÁ biçt

ó làÁ viÇc

làmÁ ác rÓi.Á Chính tâmÁ ó choÁ chúng taÁ biçt °ácÁ viÇc làmÁ cça mình là ác hay thiÇn.Á Thí dẢÁ mình iÁ n trÙmÁ cça ai

lòng vui rÙn, hÙn hÿ. TÙi khi

xài hçt rÓi, không cònÁ gì nữa, cé t°ßng míi chuyÇn êm xuôi không có gì.Á Cho çnÁ khi lÙn tuÕi làm ông làm bà trong nhà,

n±m yên t)nh nhÙ lji thì trong lòngÁ cEm thÿy, sao thuß nhñ mình hèn hç nh° v-y, sao lji iÁ n c̄pÁ cça ng°Ýi ta Á ng°Ýi ta phĐi k

không phĐi cça mình mà i ÿy trÙm, mình là ng°Ýi không xéng áng... Càng yên

t)nh, càng hay ra, càng thÿy rõ và càngÁ cEm thÿyÁ xñn

xang trong lòng.Á Chính tâmÁ trjng

ó choÁ chúng

taÁ biçt °ácÁ viÇc làmÁ ó là ác. Còn nçu quý vÈ lên xe nh°Ýng

chx ngÓi cho những ng°Ýi lÙn tuÕi. XuÑng ò, những ng°Ýi nào yçu thì mình diu hí

i. Ho-c g-p ai khó kh n, nçu trong khç n ng có °ác thì giúp á ng°Ýi khác...

VÁ già ngÓi g«m nhÙ lji những viÇc óÁ tñ nhiênÁ trong

lòng thÿy phÿn chÿn,Á vui v»Á thì

biçt °ác ó làÁ viÇc làmÁ thiÇn

rÓi. TâmÁ thái

ant)nh ó s½ choÁ chúng taÁ biçt

°ácÁ viÇc

làmÁ kia là thiÇn hay ác.

Nh°ng ãi làm rÓi mÙi biçt, già rÓi mÙi hay ra thì ã quá muÙn màn, không còn

cj hÙiÁ sía

sai. Muñn sÑng tñt,Á chúng taÁ phĐi

biçt kÈp thÿiÁ viÇc làmÁ ó

là thiÇn hay ác ngay khi mìnhÁ suy ngh), hành ùng. Muñn thç, phĐi có mÙt tâmÁ tÉnh giácÁ th°Ýng trñcÁ mÙi choÁ chúng taÁ

°ác kÈp thÿi. Và giác

biçtÁ th°Ýng

trñc, khôngÁ mê lşm, ó làÁ tu Ph-t.Á Chúng taÁ ãÁ nh-n biçtÁ nh° thç rÓi thìÁ h±ng ngàyÁ nên bình tâm tÉnh trí Á kiÁm ljiÁ n

NçuÁ cEm thÿyÁ iÁu gì ó ch°a xéng áng, biçtÁ viÇc làmÁ ó ch°a Õn thì nênÁ sía Õi.

iÁu gì xéng áng rÓi thì biçt ó là viÇc tñt,Á chúng taÁ nên phát huy cho °ácÁ tñt hjn.

Ngay viÇc chín njiÁ thÈ tÈchÁ cçaÁ éc Ph-tÁ chúng taÁ ã híc °ácÁ công hjnÁ đÿn thân, cho ra thñc sñ. KhiÁ quên mìnhÁ Á

ra thì s½ cEm nh-n °ác

niÁm an vui, biçt ó làÁ viÇc làmÁ cao

th°ång. Khi cõi lòng °ác an vuiÁ thanh thoátÁ nh°Á v-y thìÁ biçtÁ chúng taÁ ã

híc úng theoÁ thiÇn pháp, theo hjnÁ giác ngÙÁ màÁ éc Ph-tÁ ã

chÈ đjy, s½ °a çnÁ mÙt ÝiÁ sÑngÁ an Õn,

t°ji vui.

III.

CIN BI¼T CÁCH HIC.

éc Ph-tÁ đjy,Á ví nh°Á ng°Ýi

n xoài, phĐi biçt bñ i vñ và hÙt mà chÈ n phşn cjm cça nó. Nçu thÿy xoài

ngon rÓi n luôn cÉ vñ l«n hÙt, ó là ng°Ýi không biçt n xoài.Á T°jng tñ,

khi híc mÙt iÁu gì ó thì phĐi biçt chín lña híc nhữngÁ kinh nghiÇmÁ °ác úc kçt lji, ã °a çnÁ thành tñuÁ rÓi ché khôngÁ nhÿt t

tñÁ i theoÁ hçt

tÿt cÉ những gì ng°Ýi ó ãÁ trĐi qua. Cing v-y,Á chúng taÁ híc

theoÁ cuÙc

ÝiÁ éc Ph-tÁ là

híc theo nhữngÁ kinh nghiÇmÁ Ngài

ãÁ trĐi

qua, ã úc kçtÁ thành tñuÁ °ác

trí giác tròn ç. Hôm nay mình híc theo Á °ácÁ giác ngÙ,

ngayÁ trng

tâmÁ trí giác Á híc, Á

tu, ÁÁ jt

°ácÁ nh° ngài. Không ph£i

r-p khuôn theo kiÁu 100%. Theo kiÁu thÿy r£ng tr°Úc khiÁ thành Ph-t,

Ngài là v£Á thái tíÁ cóÁ gia ìnhÁ rÓi mÙi i tu, bây giÝ híc theo Ph-t,

mình cingÁ l-p gia ìnhÁ rÓi

mÙi i tu. Không ph£i nh°Á v-y màÁ quý

v£ nào thÿy ç duyên thì có quýÁn i tu sÙm ché khôngÁ nhÿt thiçtÁ ph£i cóÁ gia ìnhÁ rÓi mÙi i tu °ác. Không ph£i thÿyÁ éc F khiÁ thành

joÁ ngài ã iÁ tu tiênÁ rÓiÁ chúng taÁ b̄t

buÚt ph£i híc theo, bây giÝ mình cing ph£i tìm mÿy v£ tiên Á tu tr°Úc rÓi mÙiÁ tu Ph-tÁ sau. KhôngÁ nhÿt thiçtÁ ph£i nh° thç. F

làÁ chúng taÁ không biçt n xoài nên n luôn c£ vĩ l«n

hÚt. Híc theoÁ cuÚc ÝiÁ éc Ph-tÁ làÁ chúng taÁ híc nhngÁ kinh nghiçm Ngài

ãÁ th£ hiçnÁ tr£i qua,

úc kçt lji cho mình thÿy rõ kçt qu£, m-t nào nên tránh, iÁu gì nên híc theo.Á Chúng taÁ ph£i biçtÁ t° duyÁ híc theo nhngÁ kinh

nghiçmÁ cça Ngài ÁÁ éng dngÁ tu t-pÁ jt °ácÁ kçt qu£ nh° Ngài ché không ph£i r-p

khuôn 100%. Cho nênÁ thiÁn s°Á Qu£ng TríÁ BÁ Viçt NamÁ có nóiÁ bài kç:

...Nam

nhi tñ hñuÁ xung thiênÁ chí

H°u h°ÚngÁ Nh° LaiÁ hành xéÁ hành.

Ngh)a là, làm trai có chí xông trÝi th³m, ẽng có b°Úc

theo b°ÚcÁ Nh° LaiÁ ã

i qua. Cing nh° con ngxng chúa nó ch£ uNng sĩa và chĩa n°Úc lji. ẽng theo ß

ây không có ngh)a là mình bĩ Ph-t mà Ngài khuyênÁ chúng taÁ ph£i biçt híc Ph-t. KhôngÁ nhÿt thiçtÁ ph£i r-p khuôn 100% mà lÿyÁ chÿt liçuÁ giác ngÙÁ màÁ éc thç tônÁ ãÁ tr£i quaÁ kinh nghiçmÁ và ch£ lji choÁ chúng ta.

Híc °ác nh° v-y làÁ chúng taÁ biçt

cách híc theoÁ cuÚc ÝiÁ giác ngÙÁ cça

écÁ tẽ pháÁ chúng ta.

IV.Á KçT LU-N.

MÙt hôm,Á éc Ph-tÁ csmÁ mùt n̄mÁ lá trong tay, hñi ngài A-nan vàÁ jì chúngÁ Các v£ thÿy n̄m lá trên tayÁ éc Thç TônÁ so

ngoài rẽng là nhiÁu hay

ít? . NgàiÁ A nanÁ th°a:

BjchÁ éc

Thç Tôn, n̄m lá trên tayÁ éc Thç TônÁ là

quá ít so vÙi lá ngoài rẽng. Á éc Ph-tÁ b£o,Á cing thç,

nhng gì Ngài nói ra ch£ nh° n̄m lá ß trong tay, còn nhng gì Ngài biçt, Ngài c£m

nh-n °ác thì nh° lá ngoài rẽng. MÙt sñ iÁm quý Thÿy vĩa nêu qua, ó ch£ là mùt

ítÁ công hñnhÁ bình d£,

gñn gii Á quý v£ có thÁ dÁ dàng híc theo °ác thoi.Á CuÚc Ýi éc Ph-tÁ còn vô vãn iÁu hay,Á chúng taÁ ch°aÁ ç sécÁ ÁÁ híc

híc tẽÁ cuÚc ÝiÁ éc Ph-tÁ quá rÙng lÙn,Á sáu xa,Á chúng taÁ khó híc hçt. Ch£ çn khi nàoÁ thành Ph-tÁ thìÁ chúng taÁ mÙi

c£m nh-n hçt °ácÁ c£nh giÙiÁ Ph-t,

mÙi híc xong bài hícÁ cuÚc ÝiÁ éc Ph-t. Cho nên, trong kh£ n ng cça mình, híc mùt phñn

nào ó mà c£m nh-n vàÁ thñc hànhÁ °ác,

ó là quý v£ ã tu tçn. Tuy bài hícÁ cuÚc Ýi éc Ph-tÁ có

dài, có nhiÁu, nh°ng nçuÁ chúng taÁ nh-n

chân, thÁ nghiçm, sñng °ác b±ngÁ tâm giácÁ ngÙ,

khiÁ tâm

giácÁ tròn ç làÁ chúng taÁ ã híc xong bài híc cça Ngài rÓi.

NgàyÁ Ph-t £n, mùaÁ Ph-t £nÁ chúng taÁ c£m

niçm çn Ngài,Á tôn kínhÁ Ngài,Á cúng d°ÝngÁ Ngài không gì hñn làÁ cñn ph£iÁ biçtÁ híc hñi,Á tu t-pÁ theoÁ công hñnhÁ cça N

ngÙÁ phñn nào. ó là kçt qu£Á thiçt thñcÁ nhÿt ÁÁ chúng taÁ dâng lênÁ cúng d°ÝngÁ Ngài trong mùaÁ Ph-t £n.

Thích TâmÁ Hñnh

(Trá TríÁ ThiÁn ViçnÁ Trúc LâmÁ Bịch Mã)Á